

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Εισαγωγή στην ιστορική έρευνα. Επιστημολογικές προσεγγίσεις

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορική έρευνα. Επιστημολογικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών) Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται: <ul style="list-style-type: none">• Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα ιστοριογραφικά ρεύματα (Ιστορισμός, η Σχολή των Annales, η Μαρξιστική προσέγγιση, η Νέα Ιστορία)• Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές

- επιστημολογικές παραμέτρους των ιστοριογραφικών ρευμάτων
- Να αναδείξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τη μετάβαση από την Ιστορία στις ιστορίες
 - Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με σαφήνεια ιστορικές έννοιες και ιδέες και να τις εντοπίζουν στη μελέτη ιστορικών έργων.
 - Να εξετάζουν κριτικά τις βασικότερες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο
 - Να καταούν και να ερμηνεύσουν την φύση, τις προϋποθέσεις και τον κοινωνικό ρόλο της ιστορικής γνώσης
 - Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τα μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με την ιστοριογραφία
 - Να είναι σε θέση περιγράψουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά τη σχέση της ιστορικής επιστήμης με τη Δημόσια ιστορία και την τυπική και άτυπη ιστορική εκπαίδευση

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα και αρθρώνεται σε τρεις αλληλένδετους άξονες. Ο πρώτος αφορά ζητήματα που άπτονται της επιστημολογίας της ιστορίας και συγκεκριμένα την φύση, τις προϋποθέσεις και τον κοινωνικό ρόλο της ιστορικής γνώσης με επίκεντρο την έννοια του επιστημολογικού παραδείγματος. Ο δεύτερος αφορά την ιστορία της ιστοριογραφίας και ειδικότερα τα επιστημολογικά παραδείγματα του θετικισμού και του ολισμού, όπως επίσης την επίδραση που άσκησαν στις ιστορικές σπουδές η γλωσσική και η πολιτισμική στροφή, ενώ ειδικότερη μνεία γίνεται σε ιστορικές σχολές που διαδραμάτισαν αποφασιστικό ρόλο στην ανανέωση της δυτικής ιστοριογραφίας, καθώς και στη δυναμική της Τοπικής ιστορίας. Τέλος, ο τρίτος άξονας αφορά τη σχέση της ιστορικής επιστήμης με τη Δημόσια ιστορία και την τυπική και άτυπη ιστορική εκπαίδευση, παράλληλα όμως και τη συγκρότηση της ιστορικής σκέψης και τις μορφές ιστορικής συνείδησης που χαρακτηρίζουν κατ' εξοχήν τον Δυτικό κόσμο. Η προσέγγιση των θεματικών που προαναφέρθηκαν γίνεται με την κριτική επισκόπηση ενδεικτικών πτυχών της πρόσφατης ξενόγλωσσης και ελληνόγλωσσης βιβλιογραφίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη και εξ αποστάσεως
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue

<p>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="671 302 1121 414">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1121 302 1361 414">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="671 414 1121 454">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1121 414 1361 454">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 454 1121 595">Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια</td> <td data-bbox="1121 454 1361 595">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 595 1121 669">Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης</td> <td data-bbox="1121 595 1361 669">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 669 1121 743">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1121 669 1361 743">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 743 1121 781">Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1121 743 1361 781">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 781 1121 819">Τελική προφορική εξέταση</td> <td data-bbox="1121 781 1361 819">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 819 1121 925">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1121 819 1361 925">200</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	50	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30	Τελική προφορική εξέταση	4	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	26																	
Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50																	
Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	50																	
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40																	
Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30																	
Τελική προφορική εξέταση	4																	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα».</p> <p>II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσίασής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνογραφίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων.</p> <p>III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης (20%).</p>																	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Διανοητική ιστορία. Όψεις μιας σύγχρονης συζήτησης. Κείμενα των Roger Chartier, Dominique LaCapra, Hayden White, μετάφραση Έφη Γαζή, Έλσα Κοντογιώργη, Γιώργος Κόκκινος, Ε.Μ.Ν.Ε.-Μνήμων, Αθήνα 1996.

Anna Green & Kathleen Troup (επιμέλεια και μετάφραση), **The Houses of History. A Critical Reader in Twentieth-Century History and Theory**, Manchester University Press, Manchester 1999.

Γκέοργκ Ίγκερς, **Η ιστοριογραφία στον 20ό αιώνα**, μετάφραση Παρασκευάς Ματάλας, Νεφέλη, Αθήνα 1999.

Ludmilla Jordanova, **History in Practice**, Arnold-Oxford University Press, London & New York 2000.

Christian Delacroix, Francois Dosse, Patrick Garcia (eds), **Histoire et historiens en France**

depuis 1945, adpf, Paris 2003.

Ernst Breisach, *On the Future of History. The Postmodernist Challenge and its Aftermath*, The University of Chicago Press, Chicago and London 2003.

J.C.D. Clark, *Our Shadowed Present. Modernism, Postmodernism, and History*, Stanford University Press, Stanford, California 2004.

Elizabeth A. Clark, *History, Theory, Text. Historians and the Linguistic Turn*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts and London 2004.

Gerard Noiriel, *Τι είναι η σύγχρονη ιστορία;*, μετάφραση Μαρία Κορασίδου, Gutenberg, Αθήνα 2005.

Γιώργος Κόκκινος, *Συμβολικοί πόλεμοι για την Ιστορία και την Κουλτούρα*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2006, 67-135 και 239-263.

Ιστορία των εννοιών. Διαδρομές της ευρωπαϊκής ιστοριογραφίας, Ε.Μ.Ν.Ε.-Μνήμων, Αθήνα 2006.

J.H. Plumb, *Ο θάνατος του παρελθόντος*, μετάφραση Αλέξανδρος Κιούπκιολης, Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.

David Cannadine (επιμ.), *Τι είναι ιστορία σήμερα;*, μετάφραση Κώστας Αθανασίου, νήσος, Αθήνα 2007.

Keith Jenkins, Sue Morgan and Alun Munslow (eds), *Manifestos for History*, Routledge, London and New York 2007.

Αντώνης Λιάκος, *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία;*, Πόλις, Αθήνα 2007.

Καίτη Αρώνη-Τσίχλη, *Ιστορικές σχολές και μέθοδοι. Εισαγωγή στην ευρωπαϊκή ιστοριογραφία*, Παπαζήση, Αθήνα 2008.

Γιώργος Ξηροπαϊδης, *Η διαμάχη των ερμηνειών. Γκάνταμερ – Χάμπερμας*, Πόλις, Αθήνα 2008, 69-237.

Geoff Eley, *A Crooked Line. From Cultural History to the History of Society*, The University of Michigan Press, Ann Arbor 2008.

Χάγκεν Φλάϊσερ, *Οι πόλεμοι της μνήμης. Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος στη Δημόσια Ιστορία*, Νεφέλη, Αθήνα 2008.

Richard Evans, *Για την υπεράσπιση της Ιστορίας*, μετάφραση Λυδία Παπαδάκη, Σαββάλας, Αθήνα 2009.

Ελένη Ανδριάκαινα, *Πέραν του θετικισμού και του μεταμοντερνισμού. Δοκίμια στην ιστορική κοινωνιολογία*, Orportuna, Πάτρα 2009.

Irene Nakou & Isabel Barca (eds), *Contemporary Public Debates over History Education*, International Review of History Education – Information Age Publishing, Inc., Charlotte, North Carolina 2010.

Γιώργος Κόκκινος, *Η σκουριά και το πυρ. Προσεγγίζοντας τη σχέση Ιστορίας, τραύματος και μνήμης*, Gutenberg, Αθήνα 2012, 21-74 και 131-141.

Paul Ricoeur, *Η μνήμη, η Ιστορία, η λήθη*, μετάφραση Ξενοφών Κομνηνός, Ίνδικτος, Αθήνα 2013.

William H. Sewell Jr., *Λογικές της Ιστορίας. Κοινωνική θεωρία και κοινωνικός μετασχηματισμός*, μετάφραση Ιουλία Πεντάζου, Ξιφαράς, Αθήνα 2013.

Τζον Μπάροου, *Μια Ιστορία των Ιστοριών. Έπη, χρονικά, μυθιστορίες και διερευνήσεις από τον Ηρόδοτο και τον Θουκυδίδη μέχρι τον 20ό αιώνα*, μετάφραση Άσπα Γολέμη, επιμέλεια Άρης Μαραγκόπουλος, Τόπος, Αθήνα 2014.

Robert Eaglestone, *Μεταμοντερνισμός και άρνηση του Ολοκαυτώματος*, μετάφραση Άννυ Σπυράκου, πρόλογος για την ελληνική έκδοση Γιώργος Κόκκινος, Επέκεινα, Τρίκαλα 2014.

Άννα-Μαρία Δρουμπούκη, *Μνημεία της λήθης. Ίχνη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στην Ελλάδα και στην Ευρώπη*, Πόλις, Αθήνα 2014.

Σεραφεΐμ Ι. Σεφεριάδης, *Στις διαδρομές της ιστοριογραφίας. Κριτική επισκόπηση από το πρίσμα της κοινωνικής επιστήμης*, Θεμέλιο, Αθήνα 2014.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΤΙΤΛΟΣ: Ζητήματα πηγών στην Ιστορία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	Π.Τ.Δ.Ε.		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' Μεταπτυχιακού
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα πηγών στην Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στη Γερμανική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://hlhrt.eled.uowm.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

-να κατανοήσουν τη χρήση και τη σημασία των πηγών στη διαδικασία συγκρότησης, μελέτης και ερμηνείας της ιστορίας.

- να κατανοήσουν τη διαφορετική προσέγγιση και νοηματοδότηση των ιστορικών πηγών από τις διαφορετικές ιστορικές σχολές μέσα στο χρόνο.

-να αναγνωρίζουν τα είδη των ιστορικών πηγών και τις δυνατότητές τους για την ιστορική ερμηνεία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

-να εργάζονται με πρωτογενές ιστορικό υλικό το οποίο θα μπορούν να προσεγγίζουν κριτικά, να κρίνουν, να το αξιολογούν ως προς την αξιοπιστία του μέσα από άλλες διασταυρώσεις

-να ερμηνεύουν και να παράγουν ιστορικές αφηγήσεις με τη χρήση διαφορετικών ειδών πηγών

- να αντιμετωπίζουν κάθε είδος ιστορικής πηγής ως εμπρόθετης συνθήκης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Θεωρητικά ζητήματα στη χρήση των πηγών στην ιστορία.
2. Οι ιστορικές πηγές και οι ιστοριογραφικές σχολές.
3. Γενικές κατηγορίες πηγών. Πρωτογενείς – δευτερογενείς ιστορικές πηγές.
4. Μορφές – είδη πηγών: γραπτές, οπτικές (φωτογραφία, τέχνη), ηχητικές, οπτικοακουστικές, μνημεία – ιστορικό τοπίο, αντικείμενα, προφορικές μαρτυρίες.
5. Κριτική προσέγγιση, ανάγνωση και ερμηνεία των ιστορικών πηγών.
6. Η συμβολή των ιστορικών πηγών στη διδασκαλία της Ιστορίας.
7. Παραδείγματα και εφαρμογές στη μελέτη και χρήση γραπτών και οπτικών ιστορικών πηγών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις του διδάσκοντα. Ομαδικές ασκήσεις προσέγγισης διαφορετικών πηγών. Ατομικές προσεγγίσεις και παρουσιάσεις πηγών.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Power point, διαδίκτυο και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	
	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	26
	Ομαδικές ασκήσεις	30
	Παρουσιάσεις Εργασιών	40
	Ατομικές εργασίες	54
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση γίνεται με κριτήρια α) την ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, β) τις ομαδικές ασκήσεις στα πλαίσια του μαθήματος, γ) τις ατομικές αυτοτελείς εργασίες και παρουσιάσεις των εργασιών και δ) την τελική παραδοτέα εργασία	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- :
- Αγγελάκος, Κ. – Γ. Κόκκινος επιμ. (2004) *Η διαθεματικότητα στο σύγχρονο σχολείο και η διδασκαλία της ιστορίας με τη χρήση των πηγών*. Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Iggers, G. (1999), *Η ιστοριογραφία στον 20ό αιώνα*, Αθήνα: Νεφέλη.
- Μαυροσκούφης, Δημ. Κ. (2005) *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές*. Αφοί Κυριακίδη: Θεσσαλονίκη.
- Καρ, Ε. Χ. (1999) *Τι είναι η ιστορία;* (μτφρ. Α. Παππάς), Εκδόσεις «Γνώση»: Αθήνα.
- Λιάκος, Α. (2007) *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία;*, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα.
- Λιάκος, Α. (2011), *Αποκάλυψη, ουτοπία και ιστορία. Οι μεταμορφώσεις της ιστορικής συνείδησης*. Πόλις: Αθήνα.
- Λε Γκοφ, Ζ. (1998) *Ιστορία και μνήμη* (μτφρ. Γ. Κουμπουρλής). Νεφέλη: Αθήνα.

- Noiriel, Gerard (2005) *Τι είναι η σύγχρονη ιστορία;* (μτφρ, Μαρία Κορασίδου), Gutenberg: Αθήνα.
- Passerini, L. (1998) *Σπαράγματα του 20ου αιώνα: η ιστορία ως βιωμένη εμπειρία.* Νεφέλη: Αθήνα.
- Thuillier, G. – Tulard, J. (1992) *Οι ιστορικές σχολές.* (μετ. Κ. Καψαμπέλη) Καρδαμίτσας: Αθήνα
- Κόκκινος, Γ. (1998) *Από την ιστορία στις ιστορίες. Προσεγγίσεις στην ιστορία της ιστοριογραφίας, την επιστημολογία και τη διδακτική της ιστορίας.* Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. (2000) *Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της Ιστορίας.* Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. (2003) *Επιστήμη, ιδεολογία και ταυτότητα.* Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ., Αθανασιάδης, Η., Βούρη, Σ., Γατσωτής, Π., Τραντάς, Π., Στέφος, Ε. (2005) *Ιστορική κουλτούρα και συνείδηση,* Νοόγραμμα Εκδοτική, Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. –Νάκου, Ει. επιμ.(2006) *Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση τον 21^ο αιώνα.* Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Ρεπούση, Μ. - Τσιβιάς, Α. επιμ. (2011), *Από τα ίχνη στις μαρτυρίες. Η επεξεργασία των ιστορικών πηγών στο μάθημα της ιστορίας,* Εκδόσεις Γράφημα: Αθήνα.
- Burke, P. (2004) *Αυτοψία. Οι χρήσεις των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών.* (μτφρ. Α. Ανδρέου), Μεταίχμιο: Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ: Ζητήματα Διδακτικής της Ιστορίας

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	Π.Τ.Δ.Ε.		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄ Μεταπτυχιακού
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα Διδακτικής της Ιστορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην Αγγλική		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να γνωρίζουν το σύγχρονο επιστημολογικό πλαίσιο της διδακτικής της ιστορίας στην κατεύθυνση της ανάπτυξης του ιστορικού εγγραμματισμού και της πολιτειότητας,
- να εμβαθύνουν σε ζητήματα που αφορούν στις διαδικασίες μάθησης και στη διαμόρφωση της ιστορικής σκέψης και ιστορικής συνείδησης των μαθητών/τριών,
- να αξιοποιούν τις νεότερες διδακτικές προσεγγίσεις διερευνητικής επεξεργασίας της ιστορικής γνώσης
- να γνωρίζουν την Ιστορία του μαθήματος στην Ελλάδα, την εξέλιξή του και τις τρέχουσες ερευνητικές κατευθύνσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να σχεδιάζουν διδακτικές εφαρμογές στο μάθημα της ιστορίας αξιοποιώντας τα σύγχρονα ζητούμενα της διδακτικής της ιστορίας
- να σχεδιάζουν μια έρευνα που να αναφέρεται σε σύγχρονα ζητήματα της ιστορικής εκπαίδευσης, όπως η ιστορική κατανόηση, οι ιδέες των παιδιών (για τις πηγές και την ιστορία, τη σχέση παρόντος παρελθόντος, την ιστορική προοπτική), ο ιστορικός εγγραμματισμός.
- να αξιολογούν τα αποτελέσματα ερευνών και να τα εντάσσουν στο θεωρητικό πλαίσιο της διδακτικής της ιστορίας

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η φυσιογνωμία και η συγκρότηση της διδακτικής της ιστορίας ως διακριτού - διεπιστημονικού γνωστικού αντικειμένου,
2. Η ιστορία του μαθήματος και οι ιδεολογικές του χρήσεις,
3. Αναλυτικά Προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια ιστορίας,
4. η κοινωνικοπολιτισμική διάσταση της ιστορικής σκέψης και μάθησης,

5. οι σύγχρονες επιστημολογικές, παιδαγωγικές και ψυχολογικές προϋποθέσεις και ερευνητικές προσεγγίσεις,
6. Η σκοποθεσία του μαθήματος,
7. Ζητήματα ανάπτυξης της ιστορικής σκέψης, διαμόρφωση ιστορικής συνείδησης και μορφές ιστορικής νοηματοδότησης,
8. Ιστορικός γραμματισμός και κριτική σκέψη στην ιστορία,
9. Οι ιδέες των παιδιών για τις πηγές, την ιστορική προοπτική, την ιστορική σημασία και τη σχέση παρελθόντος – παρόντος,
10. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις του διδακτικού αντικειμένου: διερευνητική μάθηση, το ιστορικό ερώτημα, δηλωτική, μεθοδολογική, εννοιολογική ιστορική γνώση, ιστορικές πηγές και ιστορική κατανόηση, ερμηνευτικές προσεγγίσεις των ιστορικών πηγών, ενσυναίσθηση – λογική κατανόηση.
11. Ζητήματα έρευνας της διδακτικής της ιστορίας
12. Ιστορία του μαθήματος στην Ελλάδα: θεωρητικές καταβολές, ιστορική επισκόπηση και ερευνητικές κατευθύνσεις

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις του διδάσκοντα. Μελέτη και παρουσίαση βιβλιογραφίας ατομικά.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Power point, διαδίκτυο και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>16</p>
	<p>Μελέτη βιβλιογραφίας</p>	<p>70</p>
	<p>Παρουσιάσεις βιβλιογραφίας</p>	<p>10</p>
	<p>Ατομικές εργασίες</p>	<p>84</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται με κριτήρια α) την ενεργή</p>	

<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>συμμετοχή στο μάθημα, β) τις ατομικές παρουσιάσεις της βιβλιογραφίας, γ) τις τελικές ατομικές εργασίες.</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αβδελά, Έ. (1998) *Ιστορία και σχολείο*. Τετράδια 6, Αθήνα: Νήσος.
- Αγγελάκος, Κ. – Γ. Κόκκινος επιμ. (2004) *Η διαθεματικότητα στο σύγχρονο σχολείο και η διδασκαλία της ιστορίας με τη χρήση των πηγών*. Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Κάββουρα, Δ. (2011) *Διδακτική της Ιστορίας. Επιστήμη, διδασκαλία, μάθηση*. Αθήνα: Μεταίχμιος.
- Κόκκινος, Γ. (1998) *Από την ιστορία στις ιστορίες. Προσεγγίσεις στην ιστορία της ιστοριογραφίας, την επιστημολογία και τη διδακτική της ιστορίας*. Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. (2000) *Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της Ιστορίας*. Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. (2003) *Επιστήμη, ιδεολογία και ταυτότητα*. Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ., Αθανασιάδης, Η., Βούρη, Σ., Γατσωτής, Π., Τραντάς, Π., Στέφος, Ε. (2005) *Ιστορική κουλτούρα και συνείδηση*, Νοόγραμμα Εκδοτική, Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. – Νάκου, Ει. επιμ. (2006) *Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση τον 21^ο αιώνα*. Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Κουλούρη, Χρ. (1988) *Ιστορία και γεωγραφία στα ελληνικά σχολεία (1834-1914). Γνωστικό αντικείμενο και ιδεολογικές προεκτάσεις. Ανθολόγιο κειμένων. Βιβλιογραφία σχολικών εγχειριδίων*. Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας – Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς-18. Αθήνα.
- Μαυροσκούφης, Δημ. Κ. (2005) *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές*. Αφοί Κυριακίδη: Θεσσαλονίκη.
- Ρεπούση, Μ. (2004) *Μαθήματα ιστορίας. Από την ιστορία στην ιστορική εκπαίδευση*. Καστανιώτης: Αθήνα.
- Barton, K. C. – Levstik, L. S. (2009) *Διδάσκοντας ιστορία για το συλλογικό αγαθό* (μτφρ. Α. Θεοδωρακάκου), Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Husbunds, Ch. (2004) *Τι σημαίνει διδασκαλία της ιστορίας; Γλώσσα, ιδέες και νοήματα*. Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Moniot, H. (2002.) *Η διδακτική της Ιστορίας*. (μτφρ. Έφη Κάννερ) Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Peyrot, J. (επιμ.) (2002.) *Η διδασκαλία της Ιστορίας στην Ευρώπη*. (μετ. Αντ. Καζάκος, Μεταίχμιος: Αθήνα.
- Booth, M. (1987), "Ages and Concepts: A Critique of the Piagetian Approach to History Teaching." In C. Portal (ed.), *The History Curriculum for Teachers*, London: Falmer Press, 22-38.
- Dickinson, A., Lee, P. & Rogers, J. (eds) (1984), *Learning history*. London: Heinemann.

- Levesque, S. (2008), *Thinking Historically. Educating students for the Twenty-first century*. University of Toronto Press, Toronto.
- Levstik, L. S., and Barton, K. C. (1997), *Doing History: Investigating with Children in Elementary and Middle Schools*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Levstik, L. S. (2011). Learning history. In R. E. Mayer and P. A. Alexander (eds.) *Handbook of Research on Learning and Instruction*. Routledge: New York and London, 108-126.
- Perikleous, L. and Shemilt, D. (eds.) (2011), *The Future of the past: Why history education matters*, Nicosia: AHDR.
- Seixas, P. (ed.) (2004), *Theorizing Historical Consciousness*. Toronto: University of Toronto Press.
- Stearns, P. N., Seixas, P., Wineburg, S. 2000. (eds.), *Knowing, teaching and learning history. National and international perspectives*, New York University Press, New York and London.
- Wineburg, S. (2001), *Historical Thinking and Other Unnatural Acts: Charting the Future of Teaching the Past*. Philadelphia: Temple University Press.

ΤΙΤΛΟΣ: Η θεώρηση της τοπικής Ιστορίας (περιεχόμενο, τάσεις στην Ελλάδα και στην Ευρώπη)

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η θεώρηση της τοπικής Ιστορίας (περιεχόμενο, τάσεις στην Ελλάδα και στην Ευρώπη)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	26	6	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Το μάθημα αποσκοπεί να αναδείξει τη σημασία της τοπικής ιστορίας τόσο στο πεδίο της ιστορικής έρευνας όσο και σε αυτό της διδακτικής της αξιοποίησης στο πλαίσιο της σχολικής ιστορίας. Το μάθημα διαρθρώνεται σε ενότητες που αναφέρονται στη σύνδεση των σύγχρονων ιστοριογραφικών προσεγγίσεων με την έρευνα στην τοπική ιστορία, στην πολλαπλότητα της ιστορικής ύλης και τη δυνατότητα εφαρμογών στη διδακτική πράξη.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις επιστημολογικές παραδοχές πάνω στις οποίες εδράζεται η έρευνα της τοπικής ιστορίας
- Να αναδείξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τη χρησιμότητα και τις προϋποθέσεις διερεύνησης της τοπικής ιστορίας
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με σαφήνεια ιστορικές έννοιες και ιδέες και να τις περιγράφουν σε σχέση με τη διερεύνηση της τοπικής ιστορίας
- Να εξετάζουν κριτικά τα ευρήματά τους από την έρευνα της τοπικής ιστορίας στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο
- Να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα ευρήματα από την τοπική ιστορία μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής, όπως αυτό προσδιορίστηκε από το ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενο
- Να έχουν επαρκή γνώση των προσεγγίσεων που επικράτησαν αναφορικά με την τοπική ιστορία
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν της μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με την τοπική ιστορία
- Να είναι σε θέση περιγράψουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά με την ιστορική έρευνα, υπό το φως των σύγχρονων αναγνώσεων της ιστορίας
- Να προτείνουν εννοιολογικά πλαίσια που υποστηρίζουν τη θετική εμπλοκή του εκπαιδευτικού στην τάξη αναφορικά με τη διερεύνηση της τοπικής ιστορίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αντικείμενο της τοπικής ιστορίας
2. Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα
 - 2.1. Εννοιολογικές διευκρινίσεις του όρου
 - 2.2. Περί τοπικής και προφορικής ιστορίας
3. Θεματικά πεδία της τοπικής ιστορίας
4. Εργαλεία και μέθοδοι της ιστορικής γνώσης. Τα στάδια της έρευνας της τοπικής ιστορίας
5. Η τοπική εκπαιδευτική ιστορία και η διερεύνηση σχολικών - εκπαιδευτικών Αρχείων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη και εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	50
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	50
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	20
	Τελική προφορική εξέταση	4
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα». II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσίασής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων. III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης (20%).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ασδραχάς Σ. (1995) Ιστορικά απεικασματα, Αθήνα: Θεμέλιο.
 Croix Alain – Guyvarc’h Didier (1996), Guide de l’histoire locale, Paris.
 Λεοντσίνης, Γ. (1996) Διδακτική της Ιστορίας. Γενική – Τοπική ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση, Αθήνα.
 Rogers A. (1977) Approaches to Local History, London and New York
 Iggers, G. (1991) Νέες κατευθύνσεις στην ευρωπαϊκή ιστοριογραφία, Αθήνα: Γνώση.
 Bloch, M. (1983) Απολογία για την ιστορία. Το επάγγελμα του ιστορικού, Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις, 1994
 Carr, E. (1983) Τι είναι η ιστορία, Αθήνα: Πλανήτης

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
 International Journal of Regional and Local History

ΤΙΤΛΟΣ: Εκπαιδευτική Πολιτική του Ελληνικού Κράτους

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική Πολιτική του Ελληνικού Κράτους		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εισηγήσεις διδάσκουσας	26	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses/ELED240/index.php		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το τέλος των μαθημάτων οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να αποσαφηνίσουν εννοιολογικά τους όρους εκπαιδευτική πολιτική, εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, εκπαιδευτική αλλαγή και εκπαιδευτική καινοτομία
- να αναγνωρίζουν τους βασικούς πυλώνες άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα
- να κατανοούν τη σχέση ανάμεσα στις οικονομικο-κοινωνικο-πολιτικές συνθήκες και την εκπαιδευτική πολιτική

- να αποτιμούν τον ρόλο των διεθνών οργανισμών στη διαμόρφωση της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής
- να εξετάζουν κριτικά τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμιστικές προσπάθειες του σύγχρονου ελληνικού κράτους αναλύοντας το κοινωνικοοικονομικό, ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο στο οποίο πραγματοποιήθηκαν
- να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής εκπαιδευτικής πολιτικής
- να αναγνωρίζουν το εύρος της απόστασης ανάμεσα στον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής και την εφαρμογή της
- να κατανοήσουν την διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης σύγχρονων καινοτόμων προγραμμάτων
- να ερμηνεύουν (παλαιότερα και σύγχρονα) κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής και να εξετάζουν τον τρόπο εφαρμογής τους στην εκπαίδευση
- να οριοθετούν τα περιθώρια της εσωτερικής εκπαιδευτικής πολιτικής κάθε σχολικής μονάδας
- να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς στη διοίκηση των σχολικών μονάδων
- να αναγνωρίζουν τα όρια της αυτονομίας εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων
- να σχεδιάζουν και να υλοποιούν διερευνήσεις με αντικείμενο σύγχρονες καινοτομίες που λαμβάνουν χώρα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση, σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή – εννοιολογική αποσαφήνιση
2. Σύγχρονες τάσεις στο χώρο της εκπαιδευτικής πολιτικής
3. Εκπαιδευτική πολιτική και μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα
4. Η διαδικασία εισαγωγής και εφαρμογής καινοτομιών στην εκπαίδευση
5. Οι πολιτικές για την εκπαίδευση και ο συσχετισμός τους με τις κοινωνικο-πολιτικο-οικονομικές συνθήκες
6. Πυλώνες εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα

7. Κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής (προγράμματα σπουδών, νόμοι, εγκύκλιοι κ.α.) και η διαδικασία ερμηνείας / εφαρμογής τους από την εκπαιδευτική κοινότητα

8. Διοίκηση σχολικής μονάδας, εσωτερική εκπαιδευτική πολιτική και αυτονομία εκπαιδευτικών/σχολικών μονάδων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Ομαδοσυνεργατική και διαλεκτική εργασία φοιτητών, Εξ αποστάσεως.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p>	<p>Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button, Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, Power point, Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Εισηγήσεις σεμιναριακής μορφής</p>	<p>26</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</p>	<p>50</p>
	<p>Project – έρευνα πεδίου (ομαδική ή ατομική)</p>	<p>40</p>
	<p>Προετοιμασία παρουσίασης έρευνας πεδίου</p>	<p>10</p>
	<p>Παρουσίαση έρευνας πεδίου</p>	<p>4</p>
	<p>Συγγραφή τελικής εργασίας (ατομική)</p>	<p>20</p>
	<p>Σύνολο μαθήματος</p>	<p>150</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης</i></p>	<p>Η αξιολόγηση είναι συνεχής / διαμορφωτική και αφορά τα εξής κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Την ικανότητα εμβάθυνσης στην εγχώρια και διεθνή βιβλιογραφία 	

<p>Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Την ικανότητα αξιοποίησης της εγχώριας και διεθνούς βιβλιογραφίας • Την ικανότητα συνεργασίας για την επίτευξη ενός κοινού στόχου (ομαδική εργασία, έρευνα πεδίου) • Την ικανότητα σχεδιασμού και εφαρμογής ερευνητικής μεθοδολογικής παρέμβασης και αξιοποίησης κατάλληλων ερευνητικών εργαλείων • Την ικανότητα χρήσης της τεχνολογίας για τις ανάγκες του μαθήματος (αναζήτηση πληροφοριών/βιβλιογραφίας στο διαδίκτυο, χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας, χρήση λογισμικού παρουσίασης) • Την ικανότητα σύνθεσης γραπτού κειμένου με σαφές θεωρητικό πλαίσιο, ερευνητικά δεδομένα και κριτική προσέγγιση σχετικών επιστημονικών θεμάτων
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Γράβαρης, Δ. & Παπαδάκης, Ν. (2005) (επιμ.) **Εκπαίδευση και Εκπαιδευτική Πολιτική**. Αθήνα: Σαββάλας.

Γρόλλιος, Γ. (1999) **Ιδεολογία, Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πολιτική: λόγος και πράξη των ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την εκπαίδευση**. Αθήνα: Gutenberg.

Δημαράς, Α. (1973) **Η Μεταρρύθμιση που δεν έγινε** (Τομ. Α' & Β). Αθήνα: Ερμής.

Κάτσικας, Χ. & Θεριανός, Κ. (2007) **Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης**. Αθήνα: Σαββάλας.

Μπουζάκης, Σ. (1987) **Νεοελληνική Εκπαίδευση (1821-1985)**. Αθήνα: Gutenberg.

Μπουζάκης, Σ. (1991) **Σύγχρονη Ελληνική Εκπαίδευση**. Αθήνα: Gutenberg.

Μπουζάκης, Σ. (2002) (επιμ.) **Συγκριτική Παιδαγωγική III**. Αθήνα: Gutenberg.

Παπαδάκης, Ν. (2003) **Εκπαιδευτική Πολιτική. Η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική; Επιστημολογικές, μεθοδολογικές όψεις και θεματικά πεδία**. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κάτσικας, Χ. (1998) **Κρίση του Σχολείου και Εκπαιδευτική Πολιτική**. Αθήνα: Gutenberg.

Κασσωτάκης, Μ. & Καζαμίας, Α. (1986) **Οι εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα**. Ρέθυμνο: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Κρήτης.

Κοντογιαννοπούλου – Πολυδωρίδη, Γ. (1995) **Εκπαιδευτική Πολιτική και Πρακτική: Μια**

Κοινωνιολογική Ανάλυση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Φραγκουδάκη, Α. (1985) Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης – Θεωρίες για την Κοινωνική Ανισότητα στο Σχολείο. Αθήνα: Παπαζήσης.

Φραγκουδάκη, Α. & Δραγώνα, Θ. (1997) (επιμ.) **Τι είναι η πατρίδα μας;** Αθήνα Αλεξάνδρεια.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Ball, S.J. (1993). What is Policy? Texts, Trajectories and Toolboxes. **Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education**, 13(2), pp. 10-17.

Dale, R., Robertson, S.L. (2007). New Arenas of Global Governance and International Organisations: Reflections and Directions. In In (2007) K. Martens, A. Rusconi and K. Lutz (eds) **Transformations of the State and Global Governance**, pp. 217-228. London: Routledge. Available online:

<http://www.bris.ac.uk/education/people/academicStaff/edslr/publications/08ird>

Gale, T. (2003). Realising policy: The who and how of policy production. **Discourse: studies in the cultural politics of education**, 24(1): 51–65. Available online

<http://dro.deakin.edu.au/eserv/DU:30040847/gale-realisingpolicy-2003.pdf>

Gunter, H. (2001). Critical approaches to leadership in education. **Journal of Educational Enquiry**, 2(2), pp. 94-108. Available online:

<http://www.ojs.unisa.edu.au/index.php/EDEQ/article/viewFile/583/455>

Hargreaves, A., Lieberman, A., Fullan, M. & Hopkins, D. (Eds) (2010) **Second International Handbook of Educational Change**, pp.405-413. Dordrecht: Springer.

Plank, D., Sykes, G. and Schneider, A. (Eds.) (2009) **American Educational Research Association: Handbook on Educational Policy Research**, pp. 717-734. New York: AERA & Routledge.

Simons, M., Olssen, M., Peters, M.A. (2009). Re-Reading Education Policies Part I: The Critical Education Policy Orientation. In Simons, M., Olssen, M. and Peters, M.A. (eds) **Re-Reading Education Policies: A Handbook Studying the Policy Agenda of the 21st Century**, pp. 1-35. Rotterdam, Boston, Taipei: Sense Publishers. Available online

<https://www.sensepublishers.com/files/9789087908317PR.pdf>.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Education Policy

International Journal of Education Policy and Leadership

Journal for Critical Education Policy Studies

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Ο Παρευξείνιος και μικρασιατικός Ελληνισμός της Ανατολής

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Παρευξείνιος και μικρασιατικός Ελληνισμός της Ανατολής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	26	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζεται η κατάσταση του μικρασιατικού και παρευξείνιου Ελληνισμού από την άλωση έως τη μικρασιατική εκστρατεία και η εγκατάστασή του στον ελλαδικό χώρο. Το μάθημα αποσκοπεί, επίσης, στην κατανόηση του προσφυγικού ζητήματος σε όλες του τις διαστάσεις του, καθώς, μέσα από τη μελέτη και κατανόηση της σχετικής βιβλιογραφίας και των ιστορικών πηγών, διερευνά τους παράγοντες που συνετέλεσαν στην τροποποίηση της σχέσης ανθρώπου και χώρου και τελικά διαμόρφωσαν την ανθρωπογεωγραφία του ελληνικού χώρου τον 20ο αιώνα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη του προσφυγικού ζητήματος
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις βασικές συνιστώσες της δημιουργίας του προσφυγικού ζητήματος
- Να αναδείξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τις διαχρονικές προσεγγίσεις του προσφυγικού συστήματος
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να διερευνούν κριτικά ιστορικές πρωτογενείς πηγές και να τις συζητούν σε σχέση με τις κυρίαρχες ιστορικές αφηγήσεις
- Να είναι σε θέση να διαμορφώνουν ένα συνεκτικό πλαίσιο ιστορικής διερεύνησης του προσφυγικού ζητήματος βασισμένοι σε προφορικές ιστορίες
- Να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν το προσφυγικό ζήτημα μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής, όπως αυτό προσδιορίστηκε από το κυρίαρχο ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενο
- Να έχουν επαρκή γνώση των προσεγγίσεων που επικράτησαν αναφορικά με τη δραστηριότητα και την ανάπτυξη του παρευξείνιου και μικρασιατικού Ελληνισμού της Ανατολής
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν της μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής στη διαμόρφωση του προσφυγικού ζητήματος
- Να είναι σε θέση περιγράψουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά με τη δραστηριότητα, την ανάπτυξη και τον ξεριζωμό του παρευξείνιου και μικρασιατικού Ελληνισμού της Ανατολής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η εθνολογική σύνθεση του Πόντου και της Μικράς Ασίας
2. Η ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης των Ελλήνων. Το κρυπτοχριστιανικό Ζήτημα
3. Ο θεσμός της Δημογεροντίας. Ο ρόλος της εκκλησίας
4. Η εκπαιδευτική κίνηση των Ελλήνων του μικρασιατικού και παρευξείνιου Ελληνισμού

5. Η οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική κίνηση του μικρασιατικού και παρευξείνιου Ελληνισμού
6. Το Νεοτουρκικό κίνημα. Προσφυγικό Ζήτημα
7. Η Δημοκρατία του Πόντου
8. Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Η γένεση του αντάρτικου
9. Ο ελληνισμός της Ρωσίας
10. Συνθήκη της Λοζάνης. Υποχρεωτική ανταλλαγή. Ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι. Το Ποντιακό Ζήτημα στη Μικρά Ασία σήμερα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη και εξ αποστάσεως</p>																			
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>																			
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="671 763 1109 831">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1109 763 1358 831">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="671 831 1109 869">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1109 831 1358 869">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 869 1109 1010">Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια</td> <td data-bbox="1109 869 1358 1010">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1010 1109 1084">Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης</td> <td data-bbox="1109 1010 1358 1084">70</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1084 1109 1158">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1109 1084 1358 1158">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1158 1109 1196">Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1109 1158 1358 1196">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1196 1109 1234"></td> <td data-bbox="1109 1196 1358 1234"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1234 1109 1272">Τελική προφορική εξέταση</td> <td data-bbox="1109 1234 1358 1272">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1272 1109 1377">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1109 1272 1358 1377">250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	70	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40			Τελική προφορική εξέταση	4	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Διαλέξεις	26																			
Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50																			
Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	70																			
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60																			
Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40																			
Τελική προφορική εξέταση	4																			
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα».</p> <p>II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσιάσής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων.</p> <p>III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης (20%).</p>																			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πελαγίδης, Σ. (2004) Μικρασιατικός και Ποντιακός Ελληνισμός από την Αρχαιότητα μέχρι την Ανταλλαγή. Με το Ντοκουμέντο της Γενοκτονίας της Γ' εν Αθήναις Εθνοσυνελεύσεως, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.

Φωτιάδης, Κ., Ηλιάδου, Σ. (2007) Η παιδεία στον Πόντο (1682-1922) : Από τον σεβαστό Κυμνήτη και τον Περικλή Τριανταφυλλίδη ως τον Νίκο Καπετανίδη, Θεσσαλονίκη : Κυριακίδη Αφοί

Φωτιάδης, Κ. (2010) Πόντος : Δικαίωμα στη μνήμη, Θεσσαλονίκη : Ζήτρος

Φωτιάδης, Κ. (2008) Η εθνοκάθαρση των Ελλήνων του Πόντου, Θεσσαλονίκη : Μαλλιάρης Παιδεία.

Φωτιάδης, Κ. (2004) Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, Αθήνα : Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Mediterranean Studies

Journal of Modern Greek Studies

ΤΙΤΛΟΣ: Το Μακεδονικό Ζήτημα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Μακεδονικό Ζήτημα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τις φάσεις εξέλιξης του Μακεδονικού Ζητήματος
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τους διαφορετικούς ανά περίοδο προσδιορισμούς της γεωγραφικής περιοχής «Μακεδονία» και τα προβλήματα που αυτό δημιούργησε στο περιεχόμενο του όρου
- Να εντάξουν στο εκάστοτε συγκείμενο το ρόλο των Βαλκανικών κρατών που εμπλέκονται στη διαχείριση του ζητήματος.
- Να εστιάσουν στο ρόλο του Ελληνικού Κράτους και να αποσαφηνίσουν τις επιπτώσεις των επιλογών του.
- Να ασκήσουν κριτική στη διαχείριση των προβλημάτων που απορρέουν από τις συγκρούσεις στο ιδεολογικό και ιδίως στο εκπαιδευτικό πεδίο
- Να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις σύγχρονες διαστάσεις του προβλήματος

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα και περιλαμβάνει δύο άξονες: Ο πρώτος αφορά στην παρουσίαση των φάσεων εξέλιξης του Μακεδονικού Ζητήματος και ο δεύτερος περιλαμβάνει διαθεματικές προσεγγίσεις- τομές που αφορούν α) στο ρόλο των Βαλκανικών δυνάμεων β) στις επιλογές του τουρκικού παράγοντα γ) στις στρατηγικές του Ελληνικού Κράτους και στην από μέρους του διαχείριση του Μακεδονικού Ζητήματος. Στην τελευταία φάση επιχειρείται η αξιολόγηση των σύγχρονων εκφάνσεών του.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην τάξη και εξ αποστάσεως
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue

<p>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 309 1121 416">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1121 309 1356 416">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 416 1121 454">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1121 416 1356 454">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 454 1121 595">Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια</td> <td data-bbox="1121 454 1356 595">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 595 1121 669">Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης</td> <td data-bbox="1121 595 1356 669">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 669 1121 743">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1121 669 1356 743">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 743 1121 781">Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1121 743 1356 781">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 781 1121 819">Τελική προφορική εξέταση</td> <td data-bbox="1121 781 1356 819">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 819 1121 925">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1121 819 1356 925">200</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	50	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30	Τελική προφορική εξέταση	4	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	26																	
Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50																	
Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	50																	
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40																	
Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30																	
Τελική προφορική εξέταση	4																	
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα».</p> <p>II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσίασής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων.</p> <p>III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης (20%).</p>																	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Σπυρίδων Σφέτας (2001). *Όψεις του μακεδονικού ζητήματος στον 20ό αιώνα*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας

Σπυρίδων Σφέτας (2003). *Η διαμόρφωση της σλαβομακεδονικής ταυτότητας*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας

Σπυρίδων Σφέτας (2007) *Στη σκιά του Μακεδονικού*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο

Βασίλης Γούναρης (2010). *Το μακεδονικό ζήτημα από τον 19ο έως τον 21ο αιώνα. Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Δημήτρης Λυβάνιος (2015). *Μακεδονικό και Βρετανία 1939 – 1949*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Ιάκωβος Μιχαηλίδης (2010). *Macedonian Identities Through Time*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Ιάκωβος Μιχαηλίδης (2004), (2007) . *Τα πρόσωπα του Ιανού*. Αθήνα: Πατάκης

Ιάκωβος Μιχαηλίδης (2003). *Μετακινήσεις Σλαβόφωνων πληθυσμών 1912-1930*. Αθήνα: Κριτική.

Ευάγγελος Κωφός. (1964, 1993). *Nationalism and Communism in Macedonia*, (πρώτη έκδοση, Θεσσαλονίκη 1964, Δεύτερα έκδοση New York 1993.

Yannis Stefanidis, Vlasis Vlasidis, Evangelos Kofos, (eds.), (2007). *Macedonian Identities through time. Interdisciplinary Approaches*, Thessaloniki.

Yannis Stefanidis, Vlasis Vlasidis, Evangelos Kofos, (eds.) (2010). *Macedonian Identities through time. Interdisciplinary Approaches*, Thessaloniki, Epikentro

Βλάσης Βλασίδης, (2010). *Στη μεθόριο Ελλάδας-FYROM. Τα μέσα ενημέρωσης στους νομούς Φλώρινας, Καστοριάς. Μοναστηρίου και Περλεπέ*, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο.

Βλάσης Βλασίδης, (2009). «Βούλγαροι κομιτατζήδες και η ελληνική αντίδραση. Ο αγώνας στη δυτική Μακεδονία στη διάρκεια του Μεσοπολέμου», Βασίλης Γούναρης (επιμ.), *Έθνος, Κράτος και Πολιτική. Μελέτες αφιερωμένες στον καθηγητή Ιωάννη Κολιόπουλο*.

Ιωάννης Κολιόπουλος (1995, 1996). *Λεηλασία φρονημάτων*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας

Richard Clogg, (2002). *A Concise History of Greece*. Cambridge.

Loring Danforth (1995). *The Macedonian Conflict: Ethnic Nationalism in a Transnational World*, Princeton University Press.

Victor Roudometof (2002). *Collective memory, national identity, and ethnic conflict*. Greenwood Publishing Group. Retrieved 2009-04-21.

ΤΙΤΛΟΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	26	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται: α)η διαμόρφωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος από το 19ο έως τον 20ο αιώνα, β)οι εκπαιδευτικές πρακτικές σε σχέση με τις παιδαγωγικές ιδέες που υιοθετήθηκαν και τις κοινωνικοποιητικές προθέσεις που επικράτησαν, γ)οι παράγοντες που προσδιόρισαν ιστορικά την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, δ)η ιστορική διάσταση ορισμένων βασικών αρχών της σύγχρονης ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος από τη θεσμοθέτησή του έως τις μέρες μας
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις διαφορετικές αντιλήψεις για το σκοπό και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης που κυριάρχησαν στο

διάστημα αυτό

- Να αναδείξουν και να συζητήσουν κρίσιμα και συνεκτικά λογικά επιχειρήματα σχετικά με τη σύγχρονη σκοποθεσία, και τις λειτουργίες της παρεχόμενης εκπαίδευσης στις μέρες μας
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν με σαφήνεια ιστορικές παιδαγωγικές έννοιες και ιδέες και να τις περιγράφουν σε σχέση με τη διαχρονική εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος
- Να εξετάσουν κριτικά τις βασικότερες παιδαγωγικές ιδέες στο ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό τους συγκείμενο
- Να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τις παιδαγωγικές ιδέες μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής, όπως αυτό προσδιορίστηκε από το ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενο
- Να εντάξουν τις σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο της παρεχόμενης στο ελληνικό σύστημα εκπαίδευσης στο ιδεολογικό πολιτικό και κοινωνικοοικονομικό συγκείμενό τους
- Να έχουν επαρκή γνώση των προσεγγίσεων που επικράτησαν αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να εξηγούν της μοτίβα της συνέχειας και της αλλαγής αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση
- Να είναι σε θέση περιγράψουν και να εξηγήσουν τη δική τους στάση σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση, υπό το φως των σύγχρονων αναγνώσεων της παιδαγωγικής
- Να περιγράφουν τις διαφορετικές θεωρήσεις που επικράτησαν στη νεωτερική περίοδο στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, αναφορικά με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού
- Να προσδιορίζουν τις κοινωνικές και ηθικές ευθύνες του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού σε διαφορετικές περιόδους
- Να προτείνουν εννοιολογικά πλαίσια που υποστηρίζουν τη θετική εμπλοκή του εκπαιδευτικού στην τάξη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αντικείμενο της ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης

2. Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα

2.1. Ιστορική - ερμηνευτική μέθοδος

2.2. Βιογραφική μέθοδος

<p>2.3. Ποσοτικές πηγές για την ιστορία της εκπαίδευσης</p> <p>2.4. Κοινωνιο - σημειολογική προσέγγιση της εικόνας στην ιστορία της εκπαίδευσης</p> <p>3. Η θεσμοθέτηση και η λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος έως τον 20^ο αιώνα</p> <p>3.1. Η θεσμοθέτηση και η λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος έως το 1880</p> <p>3.2. Προσπάθειες αναπροσανατολισμού της ελληνικής εκπαίδευσης (1880-1940)</p> <p>3.3. Εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στη μεταπολεμική Ελλάδα</p> <p>3.4. Οι κυριότερες εκπαιδευτικές αλλαγές στην περίοδο της μεταπολίτευσης</p> <p>4. Κατάρτιση, κοινωνικό προφίλ και status των εκπαιδευτικών στην ελληνική πραγματικότητα</p> <p>4.1. Οι μεγάλες αφηγήσεις</p> <p>4.2. Προφορικές ιστορίες εκπαιδευτικών</p>
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Στην τάξη και εξ αποστάσεως	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	70
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	40
	Τελική προφορική εξέταση	4
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα».</p> <p>II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσίασής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων.</p> <p>III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και</p>	

ανάλυση μελετών περίπτωσης (20%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Hofstetter Rita, Schnewly Bernard (2005) (επιμ), *Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης*, μτφ/ Καρακατσάνη, Δ., Αθήνα: Μεταίχμιο

McCulloch, G., Watts, R. (2003). Theory, methodology, and the history of education, *History of Education*, Vol. 32, Issue 2, 129-132

Reble, A. (1990), *Ιστορία της Παιδαγωγικής*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμας

Villaverde, L. Helyar, f. Kincheloe J. (2006). "Historical Research in Education", K. Tobin, J. Kincheloe (eds). *Doing Educational Research: A Handbook (Bold Visions in Educational Research)*, Rotterdam: Sense Publishers, 311-346

Κυπριανός, Π. (2004). *Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Βιβλιόραμα

Μπουζάκης, Σ. (2011). Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης, Αθήνα: Gutenberg

Παπαδάκης, Ν. (2004). *Η Παλίμψηση της Εξουσίας. Κράτος, Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα*, Αθήνα: Gutenberg

Τερζής, Ν. (2011). *Μελέτη της εκπαίδευσης του νεοελληνισμού*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αδελφών Κυριακίδη

Τσιώλης, Γ. (2006). *Ιστορίες Ζωής και Βιογραφικές Αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική έρευνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

History of Education Quarterly

Paedagogica Historica. International Journal of the History of Education

ΤΙΤΛΟΣ: Τοπική Ιστορία και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	Π.Τ.Δ.Ε.		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τοπική Ιστορία και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	13	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ζητήματα Διδακτικής της Ιστορίας		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην αγγλική
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://hlhrt.eled.uowm.gr/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα καταστούν ικανοί και ικανές:

- να κατανοούν τη σχέση γενικής και τοπικής ιστορίας και εκπαίδευσης για την αιεφορία
- να εντάξουν τη διδασκαλία της τοπικής ιστορίας στο επιστημολογικό πλαίσιο της νέας ιστορίας και να τη συνδυάσουν με την εκπαίδευση για την αιεφορία
- να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και τη θέση της διδασκαλίας της τοπικής ιστορίας και της εκπαίδευσης για την αιεφορία στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
- να διακρίνουν τις θεματικές περιοχές και τις βασικές προσεγγίσεις της τοπικής ιστορίας και της εκπαίδευσης για την αιεφορία στην εκπαίδευση
- να αναγνωρίζουν τη σημασία του ιστορικού τοπίου ως εργαλείου προσέγγισης της τοπικής ιστορίας
- να διακρίνουν και να κατηγοριοποιούν τις διαφορετικές πηγές του ιστορικού τοπίου να αναλύουν τα διαφορετικά στοιχεία του ιστορικού τοπίου και να τα συνδέουν με όψεις της τοπικής ιστορίας
- να συνειδητοποιήσουν την αλληλεπίδραση φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και να αναγνωρίζουν τις περιβαλλοντικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές όψεις της αιεφορίας σε κάθε όψη της αλληλεπίδρασης αυτής
- να εξοικειωθούν με τη δημιουργία και χρήση ψηφιακών ιστοριών τόσο ως μέσου προσωπικής έκφρασης όσο και ως εκπαιδευτικού μέσου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα καταστούν ικανοί και ικανές:

- να εκτιμούν τη σημασία της διδασκαλίας της τοπικής ιστορίας και της εκπαίδευσης για την αιεφορία
- να σχεδιάζουν και να αξιολογούν στοχευμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες

- τοπικής ιστορίας και εκπαίδευσης για την αειφορία
- να σχεδιάζουν διδακτικές δραστηριότητες που θα αντιμετωπίζουν το ιστορικό, φυσικό και ανθρωπογενές τοπίο ως ολότητα
- αξιοποιούν διερευνητικές μεθόδους του τοπίου που θα αντλούν από τις επιστημολογικές προσεγγίσεις της τοπικής ιστορίας και της εκπαίδευσης για την αειφορία
- να σχεδιάζουν διδακτικές παρεμβάσεις στις οποίες θα διαπραγματεύονται θέματα τοπικής ιστορίας και εκπαίδευσης για την αειφορία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η σχέση γενικής και τοπικής ιστορίας
2. Η τοπική ιστορία στο πλαίσιο της διδακτικής της ιστορίας
3. Η σχέση της «νέας ιστορίας» με τη διδασκαλία της τοπικής ιστορίας
4. Η τοπική ιστορία στην ελληνική εκπαίδευση: ιστορική επισκόπηση, Α.Π., εκπαιδευτικό υλικό
5. Θεωρητικές προσεγγίσεις και θέματα της τοπικής ιστορίας..
6. Το ιστορικό τοπίο ως εργαλείο κατανόησης της τοπικής ιστορίας
7. Οι πηγές του τοπίου και οι διαδικασίες προσέγγισής τους
8. Παραδείγματα ανάλυσης του ιστορικού τοπίου για τη διδασκαλία της τοπικής ιστορίας.
9. Ζητήματα τοπικής ιστορίας σε σχέση με το φυσικό περιβάλλον και το ανθρωπογενές ιστορικό τοπίο.
10. Κοινωνική διάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
11. Η συμβολή της εκπαίδευσης στην κατανόηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς.
12. Σχολείο και εκπαίδευση για την αειφορία.
13. Ανάπτυξη διδακτικών και μαθησιακών διαδικασιών και μεθόδων και σύγχρονες προσεγγίσεις: Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων Εκπαίδευσης για την Αειφορία και Τοπικής Ιστορίας.
14. Η μέθοδος Project – Πρακτική Εφαρμογή. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων πεδίου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Διαλέξεις, επισκέψεις και έρευνα πεδίου	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	ΝΑΙ μέσω της χρήσης Η/Υ, κινητών τηλεφώνων, ψηφιακών μηχανών, διαδικτύου και λογισμικού για την ανάπτυξη ψηφιακών ιστοριών.	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</p> <p>ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ (3)</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>16</p> <p>10</p>

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	34
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	50
	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	70
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	60
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή συμμετοχή στις επισκέψεις τοπίου, ομαδικές ασκήσεις και το τελικό προϊόν (παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, παραγωγή εκπαιδευτικού σχεδιασμού)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Alderton, D. (1995), *A teacher's guide to Using Industrial Sites*, English Heritage, London.
- Copeland, T. (1993), *A teacher's guide to Geography and the historic environment*, English Heritage, London.
- Keith, C. (1991), *A teacher's guide to Using Listed Buildings*, English Heritage, London.
- Pownall, J. και N. Hutson (1992), *A Teacher's Guide to Science and the Historic Environment*, English Heritage, London.
- McKEOWN, R. (2002): Education for Sustainable Development Toolkit. Available online at www.esdtoolkit.org/
- UNESCO. 2006. *Teaching and learning for a sustainable future*. UNESCO. Διαθέσιμο στο <http://www.unesco.org/education/tlsf>
- Ανδρέου, Α.Π. – Βαμβακίδου, Ι. (2006) *Ο πληθυσμός των αγαλμάτων. Η περίπτωση της Φλώρινας*. Σταμούλης, Θεσ/νίκη.
- Βαϊνά, Μ. (1997) *Θεωρητικό πλαίσιο διδακτικής της τοπικής ιστορίας για τον 21^ο αιώνα*. Gutenberg: Αθήνα.
- Βαϊνά, Μαρία (2002) *Δραστηριότητες τοπικής ιστορίας. Ένα εργαλείο εφαρμογής της Μεθόδου Project στα σχολεία*. Τυπωθήτω: Αθήνα.
- Βλαχού, Μ. (2006). Η αξιοποίηση του τοπικού περιβάλλοντος και η οργανική του ένταξη στο μάθημα της ιστορίας, Στο Γιώργος Κόκκινος και Ειρήνη Νάκου (Επιμ.), *Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση τον 21^ο αιώνα*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 395-447.
- Διαθεματικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (ΔΕΠΠΣ),

Διαθέσιμο στο <http://www.pi-schools.gr/programs/depps/>

Κόκκινος, Γ. (2000) *Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της Ιστορίας*. Μεταίχμιος: Αθήνα.

Λεοντσίνης, Γ. και Ρεπούση, Μ. (2001). *Η τοπική ιστορία ως πεδίο σπουδής στο πλαίσιο της σχολικής παιδείας*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Λεοντσίνης, Γ. Ν. (1996) *Διδακτική της ιστορίας. Γενική - τοπική ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση*. Αθήνα.

Λεοντσίνης, Γ. Ν. (1999) *Ιστορία – περιβάλλον και η διδακτική τους*. Αθήνα.

Λεοντσίνης, Γ.Ν. (2003) *Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα διδακτικής της ιστορίας και του περιβάλλοντος*. Καρδαμίτσας: Αθήνα.

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Περιβάλλον και την Εκπαίδευση για την Αειφορία, Διαθέσιμο στο <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>,

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Περιβάλλον και την Εκπαίδευση για την Αειφορία – Οδηγός εκπαιδευτικού, Διαθέσιμο στο <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>,

Περδίκης, Γ. (2005). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Τοπική Ιστορία*. Στο Α. Γεωργόπουλος (εκδ.) *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Ο Νέος Πολιτισμός που Αναδύεται*, Αθήνα: Gutenberg.

Περδίκης, Γ.(2005). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Τοπική Ιστορία – Η περίπτωση των προγραμμάτων στα σχολεία Β/θμιας εκπαίδευσης του Ν. Πιερίας*. Εισηγήση στο 1^ο Συνέδριο Σχολικών Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Ισθμός της Κορίνθου. Διαθέσιμο στο http://kpe-kastor.kas.sch.gr/kpe/yliko/sppe1/oral/PDFs/615-624_oral.pdf

Ρεπούση, Μ. και Ο. Δεληγιάννη επιμ. (2007), *Εκπαίδευση και βιομηχανική κληρονομιά*, ΥΠΕΠΘ – Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Νάουσας, Θεσσαλονίκη.

Ρεπούση Μ. (επιμ.), Γκουγκαρά Ε. Δαγκλή Ο. Κουτσουρά Ζ & Μπενιάτα Ε. (2006), *Υδάτινες διαδρομές από το χτες στο σήμερα. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το Μουσείο Υδρευσης και την ιστορία της Θεσσαλονίκης*, Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.

ΤΙΤΛΟΣ: ΕΡΕΥΝΑ, ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΤΟΜΕΑΣ			
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έρευνα, συγγραφή και αξιολόγηση σχολικών εγχειριδίων Ιστορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Εισηγήσεις του διδάσκοντα	2		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής και		

	ανάπτυξης δεξιοτήτων
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μαθήματα υπόβαθρου του Π.Π.Σ.
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Ελληνική)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να εμβαθύνουν οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες στη θεωρία, στην έρευνα και στην αξιολόγηση του σχολικού βιβλίου και, αφετέρου, να εφαρμόσουν τις κυριότερες σχετικές ερευνητικές τεχνικές και τα κριτήρια αξιολόγησής του. Επιπλέον, σκοπός είναι οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες να εμβαθύνουν σε μια κοινωνικοψυχολογική οπτική ανάλυσης των σχολικών βιβλίων ιστορίας ως κειμένων συλλογικής γνώσης, μνήμης και ταυτότητας.

Γνώσεις

Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα καταστούν ικανοί και ικανές:

- ☞ να κατανοούν τη σχέση προγράμματος σπουδών και σχολικού βιβλίου
- ☞ να αναγνωρίζουν τα δομικά στοιχεία του σχολικού βιβλίου
- ☞ να γνωρίζουν τα πεδία και τις κατευθύνσεις της έρευνας των σχολικών βιβλίων.
- ☞ να συγκρίνουν την έρευνα των σχολικών βιβλίων με την αξιολόγηση και την αξιολογική έρευνά τους
- ☞ να διακρίνουν τις ερευνητικές τεχνικές και μεθόδους της έρευνας των σχολικών βιβλίων που χρησιμοποιούνται και κατά την αξιολόγησή τους
- ☞ να γνωρίζουν τη διαδικασία της αξιολόγησης των σχολικών βιβλίων
- ☞ να κατανοούν το μοντέλο της διαρκούς, εσωτερικής και εξωτερικής, αξιολόγησης των σχολικών βιβλίων
- ☞ να γνωρίζουν τα “κριτήρια αξιολόγησης” των σχολικών βιβλίων Ιστορίας
- ☞ να γνωρίσουν μια μέθοδο ανάλυσης των σχολικών βιβλίων ιστορίας στο πλαίσιο της κοινωνικής ψυχολογίας του λόγου

Γενικές δεξιότητες

Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα καταστούν ικανοί και ικανές:

- ☞ να αναζητούν πληροφορίες στο διαδίκτυο για την ιστορία, τη λειτουργία και τη δράση του ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που δραστηριοποιούνται στο τομέα των σχολικών βιβλίων, ιδιαίτερα του μαθήματος της Ιστορίας
- ☞ να σχεδιάζουν και να εκτελούν μία έρευνα με αντικείμενο το σχολικό βιβλίο Ιστορίας
- ☞ να χρησιμοποιούν τις ερευνητικές μεθόδους και τις τεχνικές της έρευνας των σχολικών βιβλίων Ιστορίας στα επιμέρους πεδία της (την ιστορική-ερμηνευτική μέθοδοι, τη συνέντευξη και τις ομάδες συζήτησης, το ερωτηματολόγιο, την παρατήρηση, την ανάλυση περιεχομένου, ποσοτική και ποιοτική, την κριτική ερμηνευτική, την ανάλυση λόγου, την κριτική ανάλυση λόγου, τη “γραμματική του οπτικού σχεδιασμού”, την έρευνα δράσης)
- ☞ να χρησιμοποιούν τα “κριτήρια αξιολόγησης” στα μεθοδολογικά τους εργαλεία κατά την έρευνα αξιολόγησης σχολικών βιβλίων Ιστορίας
- ☞ να συγγράφουν την τελική έκθεση της έρευνάς τους, βάσει των αρχών της μεθοδολογίας της παιδαγωγικής έρευνας και της επιστημονικής τεχνογραφίας
- ☞ να διαμορφώνουν ερευνητικά ερωτήματα συνδυάζοντας θεωρητικές και μεθοδολογικές οπτικές από τις κοινωνικές επιστήμες με διεπιστημονικό τρόπο

Γενικές Ικανότητες

Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα καταστούν ικανοί και ικανές:

- να αξιολογούν τις πολιτικές-ιδεολογικές παραμέτρους του σχολικού βιβλίου Ιστορίας
- να αξιολογούν τις λειτουργίες του σχολικού βιβλίου Ιστορίας στην εκπαιδευτική διαδικασία
- να αξιολογούν το ρόλο του σχολικού βιβλίου Ιστορίας στη διαμόρφωση της υποκειμενικότητας των μαθητών και μαθητριών (εθνική ταυτότητα, έμφυλη ταυτότητα, κ.λπ.) και ως ιδεολογικό μέσο, ως μέσο άσκησης πολιτισμικής βίας, κ.λπ.
- να αποτιμούν το ρόλο των διεθνών οργανισμών στη μελέτη και έρευνα των σχολικών βιβλίων Ιστορίας
- να επιλέγουν τις κατάλληλες ερευνητικές μεθόδους για την έρευνα σχολικών βιβλίων Ιστορίας ανάλογα με το ερευνητικό τους σχέδιο και να αιτιολογούν την επιλογή τους
- να αξιολογούν μια έρευνα σχολικών βιβλίων Ιστορίας
- να αξιολογούν τη διαδικασία της αξιολόγησης των σχολικών βιβλίων
- να αξιολογούν τη χρήση του σχολικού βιβλίου, έντυπου και «ηλεκτρονικού» στην κοινωνία της πληροφορίας
- να στοχάζονται κριτικά σε σχέση με τις επιλογές μορφής και περιεχομένου των σχολικών βιβλίων ιστορίας ως κειμένων συλλογικής γνώσης, μνήμης και ταυτότητας

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορία, ρόλος, χαρακτηριστικά και λειτουργίες του σχολικού βιβλίου, ιδιαίτερα του μαθήματος της Ιστορίας.
2. Εκπαιδευτικός, μαθητής/τρια-πρόγραμμα σπουδών και σχολικό βιβλίο.
3. Η συγγραφή και οι «πολιτικές» των βιβλίων διεθνώς.
4. Η εισαγωγή των προγραμμάτων σπουδών και των βιβλίων στη σχολική πράξη. Η χρήση του σχολικού βιβλίου Ιστορίας.
5. Το «ηλεκτρονικό» σχολικό βιβλίο.
6. Σύντομο ιστορικό της έρευνας των σχολικών βιβλίων, «συστηματικής» και αξιολογικής.
7. Στόχοι και (ιδεολογικές) κατευθύνσεις της σχετικής έρευνας.
8. Πεδία έρευνας και ερευνητική διαδικασία: η έρευνα της διαδικασίας συγγραφής και της εισαγωγής των σχολικών βιβλίων στην εκπαίδευση, η έρευνα των ίδιων των βιβλίων ως κειμένων, η έρευνα του τρόπου χρήσης τους και της άποψης των ομάδων αποδοχής.
9. Η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των σχολικών βιβλίων Ιστορίας.
10. Ερευνητικές τεχνικές και «παραδείγματα» ανάλυσης της Ερμηνευτικής, της Εμπειρικής, της Κριτικής και της Μετα-κριτικής έρευνας των σχολικών βιβλίων.
11. Η σχετική έρευνα των σχολικών βιβλίων Ιστορίας στην Ελλάδα (μελέτη των χαρακτηριστικότερων ερευνών).
12. Η «γλωσσική στροφή» στην ακαδημαϊκή ιστορία και στην κοινωνική ψυχολογία.
13. Η δημόσια ιστορία και οι σπουδές μνήμης ως θεωρητικά και μεθοδολογικά αποθέματα για τη μελέτη των σχολικών βιβλίων ιστορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Διαλέξεις του διδάσκοντα, ομαδοσυνεργατικές και

	διαλογικές παιδαγωγικές πρακτικές στη διάρκεια των σεμιναρίων και σε εργαστήρια, εφαρμογές και έρευνα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Power point, Prezi, διαδραστικός πίνακας, video, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εισηγήσεις στα σεμινάρια	14
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15
	Συγγραφή εργασίας	
	Άσκηση πεδίου	5
	project -πilotική έρευνα	10
	Τελική ημερίδα	
	Σύνολο Μαθήματος	44
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>«Αυθεντική» αξιολόγηση: αξιολόγηση της διαδικασίας και των τελικών προϊόντων</p> <ul style="list-style-type: none"> • ο κάθε φοιτητής και η κάθε φοιτήτρια παραδίδει φάκελο που περιέχει το ημερολόγιο του/της που κρατά κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, ό,τι παρήγαγε σε στο πλαίσιο ατομικών ή ομαδικών εργασιών και ερευνών (εργασίες, ασκήσεις κ.λπ.), τα οποία αξιολογούνται βάσει κριτηρίων • Φύλλα παρατήρησης από τα σεμινάρια και τα ερευνητικά εργαστήρια και ημερολόγιο του διδάσκοντα • Ατομική γραπτή εργασία 5.000 λέξεων 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία:

Αβδελά, Έ. (1998). *Ιστορία και σχολείο*. Αθήνα: νήσος.

Αβδελά, Έ. (2003). *Διδάσκοντας ιστορία*, στη σειρά «Κλειδιά και Αντικλειδιά», ΠΕΜ 2002-2004, ΥΠΕΠΘ – Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα.

Αβδελά, Έ. (2012). «Έμφυλες σχέσεις στην ιστορική αφήγηση. Η περίπτωση των βιβλίων ιστορίας για το γυμνάσιο του Προγράμματος για την Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων», Σχολή Μωραΐτη, *Να κοιτάς με άλλα μάτια, να βλέπεις διαφορετικά. Έμφυλες προσεγγίσεις στην εκπαίδευση*, Επιστημονική Ημερίδα, 7 Σεπτεμβρίου 2010, Αθήνα, σ. 129-138.

- Ανδρέου Α. (Επιμέλεια 2008). *Η διδακτική της ιστορίας στην Ελλάδα και η έρευνα στα σχολικά εγχειρίδια*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Apple, M.-W. (1980). *Ιδεολογία και Αναλυτικά Προγράμματα*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Iggers, G. (1999). *Η ιστοριογραφία στον 20ό αιώνα*, Αθήνα: Νεφέλη.
- Johnsen, B.E., (1993). *Textbooks in the kaleidoscope- A critical survey of literature and research on educational texts*. Oxford.
- Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001). *Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Καψάλης, Α., Χαραλάμπους, Δ. (1995). *Το σχολικό εγχειρίδιο. Θεσμική εξέλιξη και σύγχρονη προοπτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Καψάλης, Α., Μπονίδης, Κ., Σιπητάνου, Α. (επιμ.) (2000), *Η εικόνα του άλλου/γείτονα στα σχολικά βιβλία των βαλκανικών χωρών (πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 16-18 Οκτωβρίου 1998)*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Κόκκινος, Γ. (1994). «Η αντίληψη για το έθνος και την εθνική συνείδηση στα Αναλυτικά Προγράμματα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», *Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, Σεμινάριο 17: Εθνική συνείδηση και ιστορική παιδεία*, Αθήνα, 151-160.
- Κόκκινος, Γ. (1998). *Από την Ιστορία στις ιστορίες. Προσεγγίσεις στην ιστορία της ιστοριογραφίας, την Επιστημολογία και τη Διδακτική της Ιστορίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κόκκινος, Γ. (1998). «Η Διδακτική της Ιστορίας. Διεπιστημονικό, αλλά και αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο. Η ελληνική περίπτωση», *Μνήμων*, 20, 245-250.
- Κόκκινος, Γ. (1999). «Η κειμενική διάσταση της ιστορίας και η αναζήτηση κριτηρίων εγκυρότητας της ιστορικής γνώσης», *Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, Σεμινάριο 21: Θεωρητικά προβλήματα και διδακτική της ιστορίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη, 51-76.
- Κόκκινος, Γ. (2000)². *Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της Ιστορίας. Για μια νέα διδακτική μεθοδολογία στην υπηρεσία της κριτικής ιστορικής σκέψης*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κόκκινος, Γ. (2001). «Η διδασκαλία των ιστορικών εννοιών», *Φιλολογική*, 77, 43-52.
- Κόκκινος, Γ. (2002). «Η Ιστορία στο Σχολείο: Από την ιδεολογική λειτουργία στη δημιουργία ιστορικής σκέψης», *Τα Ιστορικά*, 36, 165-200.
- Κόκκινος, Γ., Θεοδωρίδης, Μ., Γαλανάκης, Γ., (2002). «Η λανθάνουσα ιδεολογική χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού και των πολυμέσων στη διαχείριση της ιστορικής γνώσης και η αναντιστοιχία τους με τις τρέχουσες διδακτικές πρακτικές». Στο: Σήφης Μπουζάκης (επιμ.), *Επίκαιρα Θέματα Ιστορίας Εκπαίδευσης*, Πρακτικά 1ου Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης (Πάτρα, 28-30 Σεπτεμβρίου 2000). Αθήνα: Gutenberg,, 673- 699.
- Κόκκινος, Γ. (2002). «Η διδασκαλία των ιστορικών εννοιών στα σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας του Δημοτικού Σχολείου». Στο: Γεώργιος Δ. Καψάλης – Απόστολος Ν. Κατσικής (επιμ.), *Πανελλήνιο Συνέδριο: Σχολική γνώση και διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Σχολή Επιστημών Αγωγής – Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ιωάννινα, 249-262.
- Κόκκινος, Γ. (2003). *Επιστήμη, Ιδεολογία, Ταυτότητα. Το μάθημα της Ιστορίας στον Αστερισμό της Υπερεθνικότητας και της Παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κόκκινος, Γ., Μαυροσκούφης, Δ., Γατσωτής, Π., Λεμονίδου Ε. (2010). *Τα συγκρουσιακά θέματα στη διδασκαλία της Ιστορίας*. Αθήνα: Νόγραμμα Εκδοτική.
- Κωνσταντινίδου, Ε. (2000) Η κατασκευή της εθνικής ταυτότητας στα ελληνικά σχολικά βιβλία ιστορίας: Μια κριτική κοινωνικοψυχολογική προσέγγιση. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή. Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Κωνσταντινίδου, Ε. (2003) Η γλώσσα των ελληνικών σχολικών βιβλίων ιστορίας και η κατασκευή της εθνικής ταυτότητας: Μια προσέγγιση στο πλαίσιο της κριτικής

επίγνωσης της γλώσσας και του κριτικού γραμματισμού. Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα. Πρακτικά της 23^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 17-19 Μαΐου, σ. 53-64.

Κωνσταντινίδου, Ε. (2004) Το έθνος ως φυσική οντότητα: Η κατασκευή του εθνικού χώρου στα ελληνικά σχολικά βιβλία ιστορίας. *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ψυχολογίας. Τόμ. ΣΤ΄*. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, σ. 385-400.

Κωνσταντινίδου, Ε. (2007) Νεότερικότητα και παράδοση στη σχολική ιστορία: Το δίλημμα ανάμεσα στην άσκηση στην επιστημονική γνώση και τον εθνικό φρονηματισμό στους στόχους των αναλυτικών προγραμμάτων ιστορίας δημοτικού και γυμνασίου. Πρακτικά του 5^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ελληνικής Παιδαγωγικής και Εκπαιδευτικής Έρευνας, Θεσσαλονίκη, 24-26 Νοεμβρίου, σ. 557-564.

Le Goff, J. (1998) *Ιστορία και μνήμη*. Αθήνα: Νεφέλη.

Μαυροσκούφης, Δ. (1997). *Η Σχολική Ιστορία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (1975 – 1995): η μεταπολιτευτική εκδοχή του σισύφειου μύθου*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη, σσ. 453.

Μπονίδης, Κ. (2004). *Το περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου ως αντικείμενο έρευνας: διαχρονική εξέταση της σχετικής έρευνας και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μπονίδης, Κ. (2005). «Η αξιολόγηση των σχολικών βιβλίων: διαδικασία και κριτήρια αξιολόγησης». Στο: Βέικου (επιμ.) *Διδακτικό βιβλίο και εκπαιδευτικό υλικό στο σχολείο: Προβληματισμοί, δυνατότητες, προοπτικές* (Πρακτικά συνεδρίου που οργάνωσε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Θεσσαλονίκη 17-19 Φεβρουαρίου 2005). Θεσσαλονίκη: Ζήτη, σσ. 106-119.

Μπονίδης, Κ. (2009). «Κριτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην έρευνα των σχολικών βιβλίων: θεωρητικές παραδοχές και 'παραδείγματα ανάλυσης». *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση*, τ. 13, σσ. 86-122.

Μπονίδης, Κ. (2010). *Προδιαγραφές της εκπαιδευτικής διαδικασίας: θεωρία, σχεδιασμός, έρευνα*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.

Μπονίδης, Κ. (2015). Η Έρευνα και η αξιολογική Έρευνα των σχολικών βιβλίων: Το πεδίο, οι διαστάσεις και το μεθοδολογικό ζήτημα. Στο Α. Κουλουμπαρίτση (επιμ.). *Το σχολικό βιβλίο: Σχεδιασμός-Εφαρμογή-Αξιολόγηση*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Potter, J. & Wetherell, M. (2009) *Λόγος και κοινωνική ψυχολογία: Πέρα από τις στάσεις και τη συμπεριφορά*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Φραγκουδάκη, Α. & Δραγώνα, Θ. (Επιμ.) (1997) *Τι είν' η πατρίδα μας; Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

-Συναφή διεθνή επιστημονικά περιοδικά:

Internationale Schulbuchforschung/International textbook Research

ΤΙΤΛΟΣ: Τοπική Ιστορία και Εκπαίδευση

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τοπική Ιστορία και Εκπαίδευση		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	8
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν το εννοιολογικό περιεχόμενο και τη σημασία της τοπικής ιστορίας
- Να είναι σε θέση να εντάσσουν την τοπική ιστορία στις σύγχρονες επιστημολογικές τάσεις
- Να εστιάζουν σε ζητήματα εφαρμογών της τοπικής ιστορίας στην εκπαίδευση
- Να μπορούν να αξιολογούν τα διάφορα μοντέλα διδασκαλίας της τοπικής ιστορίας
- Να εντάσσουν τις εφαρμογές αυτές στο συγκεκριμένο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα και εστιάζει από τη μια στον προσδιορισμό της έννοιας τοπική ιστορία και από την άλλη στην παρακολούθηση των τάσεων που επικρατούν αναφορικά με την εφαρμογή του αντικειμένου αυτού στην εκπαίδευση. Τέλος επιχειρείται μια κατηγοριοποίηση των τάσεων αυτών και μια κατασκευή ενός σχεδίου διδασκαλίας σύμφωνου με τις σύγχρονες προσεγγίσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη και εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια	50
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης	50
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Τελική προφορική εξέταση	4
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα». II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσιάσής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνολογίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων. III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Finberg, HPR; Skipp, VHT (1967). Local History: Objective and Pursuit. David & Charles. pp. 46–70.
- Celoria, Francis (1958) Teach Yourself Local History. London: English Universities Press
- Hey, David (1996) The Oxford Companion to Local and Family History. Oxford University Press
- Richardson, John (1974) The Local Historian's Encyclopedia. New Barnet: Historical Publications
- Rogers, Alan (1972) This Was their World: approaches to local history. London: BBC (to accompany the BBC radio series broadcast Apr.-Jun. & Oct.-Dec. 1972)
- Bennett. Tony (1995). The Birth of the Museum: History, Theory, Politics . London: Taylor and Francis.
- Allen, Barbara; Montell, William Lynwood (). From Memory to History: Using Oral Sources in Local Historical Research.
<http://eric.ed.gov/?id=ED204250>
- W. R. Powell (1958). Local History in Theory and Practice. Historical Research Volume 31, Issue 83, pages 41–48, May 1958
- Kammen Carol (2003). On doing local history. Oxford; Altamira Press.
- Lovorn Michael G.(). Historiography in the Methods Course: Training Preservice History Teachers to Evaluate Local Historical Commemorations.
<http://www.societyforhistoryeducation.org/pdfs/Lovorn.pdf>

Local History Education and Digital Media in Historical Societies.

<http://www.dighist.org/2015/02/local-history-education-and-digital-media-in-historical-societies-or-i-havent-come-up-with-a-catchier-title-yet/>

Ασδραχάς Σπύρος, «Ιστορική έρευνα και ιστορική παιδεία: πραγματικότητες και προοπτικές», *Μνήμων*, Αθήνα 1982.

Ασδραχάς Σπύρος, *Ιστορικά απεικασματα*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1995.

Ασωνίτης Σπύρος, «Ιστορική τεκμηρίωση βάσει αφηγηματικών πηγών. Μια

ολισθηρή διαδρομή», *Τεκμήριον*, 3 (2001) 11-39.

Βαϊνά Μαρία, *Θεωρητικό πλαίσιο διδακτικής της τοπικής ιστορίας για τον εικοστό αιώνα*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1997.

Bernard Alain-Jean-Marie, Geneviève Joutard, Jean-Pierre Rioux (et al), *A la recherche du temps présent: Histoire orale et enseignement*, CRDP, Amiens 1987.

Braudel Fernand, *Μεσόγειος και ο μεσογειακός κόσμος την εποχή του Φιλίππου Β΄ της Ισπανίας, τόμος Α΄: Ο ρόλος του περιγύρου*, μτφρ. Κλαίρη Μητσοτάκη, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1993 (1991¹). Τόμος Β΄: Συλλογικά πεπρωμένα, μτφρ. ΚλαίρηΜητσοτάκη, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1997. Τόμος Γ΄: Γεγονότα, πολιτική, άνθρωποι, μτφρ. Κλαίρη Μητσοτάκη, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1998.

Βώρος Φανούριος, «Τοπική Ιστορία», *Εκπαιδευτικά* 20 (1990), 33-41.

Βώρος Φανούριος, «Τοπική Ιστορία», *Διάλογος* 9 (1991), 27-39.

Γιαννόπουλος Γιάννης, «Η διδασκαλία της ιστορίας», *Νέα Παιδεία*, 42 (1987), σ. 166-172.

Γιαννόπουλος Γιάννης, «Η τοπική ιστορία», στο *Τοπική Ιστορία και Αρχαία*. Πρακτικά Δημέρου (Σάμος, 26-27 Απριλίου 1991), Σάμος 1992, σ. 17-41.
Γιαννόπουλος Γιάννης, *Δοκίμια θεωρίας και διδακτικής της ιστορίας*, εκδ. Βιβλιογονία, Αθήνα 1997.

Γιωτοπούλου–Σισιλιάνου Έλλη, *Η διδασκαλία της ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση*, Αθήνα 1965.

Croix Alain – Guyvarc’h Didier (et alii), *Guide de l’histoire locale*, éd. du Seuil, Paris 1990.

DerruauMax, *Ανθρωπογεωγραφία*, μτφρ. Γ. Πρεβελάκης, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1987 (1991²). 10

Dewey J., *Εμπειρία και Εκπαίδευση*, μτφρ. Λ. Πολενάκης, Γλάρος, Αθήνα, χ.χ.
Dosse François, *Η ιστορία σε ψίχουλα. Από τα Annales στην Νέα Ιστορία*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1993.

Douch D., *Local History and the Teacher*, Redwood Press, London 1972. Dymond D., *Writing Local History*, Sussex 1988.

Duby Georges, *Η ιστορία συνεχίζεται*, εκδ. Ολκός, Αθήνα 1995.

Frey K., *Η μέθοδος project: μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία*

και πράξη, Αφοι Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1999.

Goubert Pierre, «Local History», *Daedalus*, c (1971), σσ. 113-127.

Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, *Η διδασκαλία της ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση*, Διήμερο συζητήσεων, Αθήνα 9 και 10 Μαΐου 1986, Αθήνα εκδόσεις Γρηγόρη, 1988.

Hoskins W.G., *Local History in England*, Longman, London-New York 1984.
Zonabend Françoise, *La mémoire longue. Temps et histoire au village*, PUF, Paris 1980.

Καλαφάτη Ελένη, *Τα σχολικά κτίρια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (1821-1929)*, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Αθήνα 1988

Ματσαγγούρας Η., *Στρατηγικές διδασκαλίας*, Gutenberg, 1997. LeGoff Jacques, Pierre Nora (επιμ.), *Το έργο της ιστορίας*, τ. 1-3, εκδ. Ράππας, Αθήνα 1981, 1983, 1988.

LeGoff Jacques, *Ιστορία και μνήμη*, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 1998.

Le Roy Ladurie Emmanuel, *Montaillou, village occitan de 1294 à 1324*, Παρίσι 1975.

Λεοντσίνης Γεώργιος, *Διδακτική της Ιστορίας. Γενική – Τοπική ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση*, Αθήνα 1996.

Λεοντσίνης Γεώργιος, *Ιστορία-Περιβάλλον και η διδακτική τους*, Αθήνα 1999.
Leuillot Paul, «*Histoire locale et politique de l'histoire*», *Annales E.S.C.* (1974), σ. 139-150.

Μιχαηλάρης Παναγιώτης, «*Η πρόσληψη της τοπικής ιστοριογραφίας*», Επιστημονική Συνάντηση στη μνήμη του Κ. Θ. Δημαρά, εκδ. Κ.Ν.Ε. – Ε.Ι.Ε., Αθήνα 1994, σ. 211-221.

Κόκκινος, Γιώργος, (2012). *Η σκουριά και το πυρ : Προσεγγίζοντας τη σχέση ιστορίας, τραύματος και μνήμης* Αθήνα :Gutenberg.

Κόκκινος, Γιώργος (2015). *Το ολοκαύτωμα : Η διαχείριση της τραυματικής μνήμης: θύτες και θύματα* . Αθήνα : Gutenberg Γιώργος & Κώστας Δαρδανός

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΤΙΤΛΟΣ: Το Κυπριακό ζήτημα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το Κυπριακό ζήτημα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τους βασικούς ιστορικούς σταθμούς του Κυπριακού ζητήματος
- Να γνωρίζουν τη θέση και τη σημασία του Κυπριακού ζητήματος, στο επίπεδο του

νοελληνικού αλυτρωτισμού, της θέσης της Ελλάδας στο διεθνές περιβάλλον, σε διάφορες περιόδους (από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο μέχρι και τις ημέρες μας), των ελληνικών εθνικών διεκδικήσεων, και των σχέσεων της Ελλάδας με τις Μεγάλες Δυνάμεις και την Τουρκία.

- Να αναδείξουν και να συζητήσουν πτυχές από τις πολύπλευρες σχέσεις Κύπρου – Ελλάδας όπως αυτές εκδηλώθηκαν στις διάφορες φάσεις του Κυπριακού ζητήματος στον 20ό αιώνα.
- Να έχουν αποκτήσει εποπτεία της βασικής βιβλιογραφίας και των κύριων αρχειακών πηγών του Κυπριακού ζητήματος.
- Να γνωρίζουν τα κύρια αποτελέσματα της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο του 1974 στη σημερινή κυπριακή καθημερινότητα τόσο σε προσωπικό πεδίο όσο και στο επίπεδο της Δημόσιας ιστορίας και της διαχείρισής της (αγνοούμενοι, πρόσφυγες, θέματα μνήμης).
- Να είναι σε θέση να εντάσσουν και να προσδιορίζουν μέσω της «τοπικότητας» και «μερικότητας» του Κυπριακού ζητήματος πτυχές και φαινόμενα της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας της Ελλάδας και της Ανατολικής Μεσογείου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα και θα μελετηθεί η ιστορία του Κυπριακού ζητήματος στους πιο κάτω βασικούς άξονες:

Η βρετανική κατοχή του 1878. Δημογραφικά δεδομένα – Κοινωνία - Οικονομία. Πολιτικές και εθνικές διεκδικήσεις. Εκκλησία – Αρχιεπισκοπικό ζήτημα. Κύπριοι στους ελληνικούς και παγκόσμιους πολέμους. Εκπαιδευτική και πνευματική ανάπτυξη. Η Οκτωβριανή εξέγερση του 1931.

Η αποικιοκρατική αντεπανάσταση, 1931-1940. Κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα του Μεσοπολέμου. Η Κύπρος και ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος. Η ίδρυση του ΑΚΕΛ και ο αντίκτυπός της. Η μεταπολεμική κατάσταση και ο αντίκτυπος του ελληνικού εμφυλίου.

Το Δημοψήφισμα του 1950. Η διεθνοποίηση του Κυπριακού. Η προετοιμασία και ο ένοπλος αγώνας. Οι συνθήκες Ζυρίχης – Λονδίνου και το σύνταγμα του 1960. Η περίοδος 1960-1974. Πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 και η τουρκική εισβολή. Τα αποτελέσματα της τουρκικής εισβολής. Το Κυπριακό μετά το 1974.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη και εξ αποστάσεως</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>30</p>
	<p>Εργαστηριακή Άσκηση – Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>20</p>
	<p>Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης</p>	<p>20</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>50</p>
	<p>Εκπόνηση μελέτης (project)</p>	<p>20</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος (δηλαδή φόρτος εργασίας 14 ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>140</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Ομαδικές εργασίες (20%) II. Γραπτή εργασία (40%). III. Δημόσια παρουσίαση (20%). IV. Αξιολόγηση των επιδόσεων στην εργαστηριακή άσκηση πάνω στη μελέτη και ανάλυση πηγών (20%).</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Αβέρωφ-Τοσίτσας Ευάγγελος, <i>Ιστορία χαμένων ευκαιριών (Κυπριακό, 1950-1963)</i>, τόμ. 1-2, Αθήνα 1981. Βλάχος Άγγελος, <i>Δέκα χρόνια κυπριακού</i>, Αθήνα 1980. Βουλή των Ελλήνων (επιμ. Τ. Γεροζήσης), <i>Το Κυπριακό στη Βουλή των Ελλήνων</i>, τόμ. Α-Δ, Αθήνα 1994. Crouzet, Francois (μετάφρ. Αριστοτέλης Φρυδάς), <i>Η κυπριακή διένεξη 1946-1959</i>, τόμ. Α-Β, Αθήνα 2011. Γρίβας - Διγενής Γεώργιος, <i>Απομνημονεύματα αγώνος ΕΟΚΑ 1955 - 1959</i>, Αθήνα 1961. Ιωάννου Φιφής (επιμ. Γαβριήλ Παπάς), <i>Έτσι άρχισε το Κυπριακό. Στα χνάρια μιας δεκαετίας (1940-1950). Σχέσεις ΑΚΕΛ – ΚΚΕ στα χρόνια του εμφυλίου</i>, Αθήνα 2005. Καζαμιάς Γιώργος – Παπαπολυβίου Πέτρος (επιμ.), <i>Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Κύπρος. Πρακτικά Συνεδρίου</i>, Αθήνα 2008. Καρδιανός Διονύσιος (=Παπαγεωργίου Σπύρος), <i>Ο Απίλας πλήττει την Κύπρον</i>, Αθήνα 1976. Κατσιαούνης Ρολάνδος, <i>Η Διασκεπτική 1946-1948. Με ανασκόπηση της περιόδου 1878-1945</i>, Λευκωσία 2000. Κιτρομηλίδης Πασχάλης, «Κύπρος 1914-1941», <i>Ιστορία του Ελληνικού Έθνους</i>, τόμ.</p>
--

ΙΕ, Αθήνα 1978, σσ. 473-481.

Κρανιδιώτης Νίκος, *Δύσκολα χρόνια: Κύπρος 1950-1960*, Αθήνα 1981.

Κρανιδιώτης Νίκος, *Ανοχύρωτη πολιτεία. Κύπρος 1960-1974*, τόμ. 1-2, Αθήνα: 1985.

Κτωρής Σώτος, *Τουρκοκύπριοι. Από το περιθώριο στο συνεταιρισμό (1923-1960)*, Αθήνα 2013.

Λάμπρου Κ. Γιάννης, *Ιστορία του Κυπριακού, τα χρόνια μετά την Ανεξαρτησία, 1960-2004*, Λευκωσία 2004.

Markides, Diana (μετάφρ. Ελένη Ιερείδου – Μόλισσον), *Κύπρος 1957 – 1963*, Αθήνα 2009.

Παντελής Σταύρος, *Νέα Ιστορία της Κύπρου*, (Αθήνα 1985).

Παπαγεωργίου Σπύρος, *Κυπριακή θύελλα 1955-1959*, Λευκωσία 1977.

Παπαγεωργίου Σπύρος, *Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού (1959-1967)*, τόμ. 1-3, Αθήνα 1983.

Παπαγεωργίου Π. Στέφανος, *Η πρώτη περίοδος της «Αγγλοκρατίας» στην Κύπρο [1878-1914]. Πολιτικός εκσυγχρονισμός και κοινωνικές αδράνειες*, Αθήνα 1996.

Παπαπολυβίου Πέτρος (εισαγωγή – επιμέλεια), *Υπόδουλοι ελευθερωταί αδελφών αλυτρώτων. Επιστολές, Πολεμικά Ημερολόγια και Ανταποκρίσεις Κυπρίων εθελοντών από την Ήπειρο και τη Μακεδονία του 1912-1913*, Λευκωσία 1999.

Παπαπολυβίου Πέτρος, *Αναζητώντας την Ελευθερία. Ένας Κύπριος στρατιώτης του βρετανικού στρατού στην κατοχική Θεσσαλονίκη και Χαλκιδική του 1941-1942*, Θεσσαλονίκη 2009.

Παπαπολυβίου Πέτρος – Συρίγος Άγγελος – Χατζηβασιλείου Ευάνθης (επιμ.), *Το Κυπριακό και το Διεθνές Σύστημα, 1945-1974: Αναζητώντας θέση στον κόσμο*, Αθήνα 2013.

Πετρίδης Β. Παύλος, *Ο Γεώργιος Παπανδρέου και το Κυπριακό ζήτημα (1954-1965)*, Θεσσαλονίκη 1998.

Πικρός Π. Ι., *Ο Βενιζέλος και το Κυπριακό*, Αθήνα 1980.

Πρωτοπαπάς Βασίλης, *Εκλογική ιστορία της Κύπρου. Πολιτευτές, κόμματα και εκλογές στην Αγγλοκρατία 1878-1960*, Αθήνα 2012.

Ριζάς Σωτήρης, *Ένωση, Διχοτόμηση, Ανεξαρτησία. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Βρετανία στην αναζήτηση λύσης για το Κυπριακό, 1963-1967*, Αθήνα 2000.

Ριζάς Σωτήρης, *Οι Ηνωμένες Πολιτείες, η δικτατορία των συνταγματαρχών και το Κυπριακό ζήτημα, 1967–1974*, Αθήνα 2002.

Ρίχτερ Α. Χάιντς (μετάφρ. Κώστας Σαρρόπουλος), *Ιστορία της Κύπρου, τόμ. Α (1878-1949)*, Αθήνα 2007.

Ρίχτερ Α. Χάιντς (μετάφρ. Χαράλαμπος Παπαχρήστου), *Ιστορία της Κύπρου, τόμ. Β (1950-1959)*, Αθήνα 2011.

Τερλεξής Πανταζής, *Διπλωματία και πολιτική του κυπριακού. Ανατομία ενός λάθους*, Αθήνα 1971.

Τζεργιάς Ν. Παύλος, *«Γλυκείας χώρας» ιστορία. Η Κύπρος από την αρχαιότητα ως την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, τόμ. 1-3, Αθήνα 2004.

Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *Το κυπριακό ζήτημα, 1878-1960. Η συνταγματική πτυχή*, Αθήνα 1998.

Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *«Η τελευταία περίοδος της Αγγλοκρατίας στην Κύπρο, 1941-1959»*, *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμ. ΙΣΤ, Αθήνα 2000, σσ. 430-463.

Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *Στρατηγικές του Κυπριακού. Η δεκαετία του 1950*, Αθήνα 2005.

Χόλλαντ Ρόμπερτ (μετάφρ. Βίλλυ Φωτοπούλου), *Η Βρετανία και ο κυπριακός αγώνας 1954-1959*, Αθήνα 2001.

Χρηστίδης Χρ., *Κυπριακό και Ελληνοτουρκικά. Πορεία μιας εθνικής χρεωκοπίας 1953-1967*, Αθήνα 1967.

Χριστοδουλίδης Νίκος, *Τα σχέδια λύσης του Κυπριακού (1948-1978)*, Αθήνα

2009.
 Georghallides, G. S., *A Political and Administrative History of Cyprus 1918-1926. With a Survey of the Foundations of British Rule*, Λευκωσία 1979.
 Georghallides, G. S., *Cyprus and the Governorship of Sir Ronald Storrs: The causes of the 1931 crisis*, Λευκωσία 1985.
 Hatzivassiliou, Evanthis, *The Cyprus Question, 1878-1960. The Constitutional Aspect*, Minneapolis, Minnesota 2002.
 Hill, George (ed. Luke, Harry), *A History of Cyprus, vol. IV, The Ottoman Province. The British Colony 1571-1948*, Cambridge 1952.
 Katsiaounis, Rolandos, *Labour, society and politics in Cyprus during the second half of the nineteenth century*, Λευκωσία 1996.
 Leventis, Yiorgchos, *Cyprus: The Struggle for Self-Determination in the 1940s. Prelude to Deeper Crisis*, Frankfurt am Main 2002.
 Soulioti, Stella, *Fettered Independence: Cyprus, 1878-1964*, vol. 1-2, Minneapolis 2006.
 Stefanidis, Ioannis D., *Isle of Discord. Nationalism, imperialism and the making of the Cyprus problem*, Λονδίνο 1999.

ΤΙΤΛΟΣ: Σύγχρονες προσεγγίσεις της ιστορικής εκπαίδευσης (Λογοτεχνία, κινηματογράφος, Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας)

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	Π.Τ.Δ.Ε.		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ' Μεταπτυχιακού
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες προσεγγίσεις της ιστορικής εκπαίδευσης (Λογοτεχνία, κινηματογράφος, Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	10	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ζητήματα Διδακτικής της Ιστορίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ	http://hlhrt.eled.uowm.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να γνωρίζουν το σύγχρονο επιστημολογικό πλαίσιο της άτυπης ιστορικής εκπαίδευσης, τις ομοιότητες και τις διαφορές από την ιστορική εκπαίδευση στο σχολείο.
- να εμβαθύνουν σε ζητήματα δημόσιας χρήσης της ιστορίας
- να αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες και τις διαφοροποιήσεις του κινηματογράφου, της λογοτεχνία και των ΤΠΕ ως εμπρόθετων αφηγήσεων για το παρελθόν και ως φορέων της ιστορικής μνήμης.
- να αξιοποιούν όψεις της δημόσιας χρήσης της ιστορίας ως éναλλακτικά περιβάλλοντα ιστορικής μάθησης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να αποκωδικοποιούν, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν éναλλακτικές ιστορικές αφηγήσεις από το χώρο της δημόσιας ιστορίας.
- να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές έρευνες που θα εξετάζουν τη συμβολή της δημόσιας ιστορίας στην κατανόηση του παρελθοντος από διαφορετικές ομάδες κοινού, με έμφαση στα παιδιά και στους έφηβους.
- να σχεδιάζουν εκπαιδευτικό υλικό ιστορίας χρησιμοποιώντας εφαρμογές των ΤΠΕ: εκπαιδευτικό λογισμικό, εικονικός κόσμος, εικονική πραγματικότητα, ευφυή περιβάλλοντα μάθησης.
- να σχεδιάζουν διδακτικές εφαρμογές στο μάθημα της ιστορίας αξιοποιώντας ως διδακτικά εργαλεία τον κινηματογράφο και τη λογοτεχνία.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Τυπική και Άτυπη ιστορική εκπαίδευση.

2. Éναλλακτικά περιβάλλοντα ιστορικής εκπαίδευσης μέσα από τις δημόσιες χρήσεις της ιστορίας: Τέχνη (Λογοτεχνία, Κινηματογράφος), Μουσείο, ΜΜΕ

(ραδιόφωνο, τηλεόραση, έντυπος και ηλεκτρονικός τύπος), Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας, Ιστορικό Τοπίο.

3.Κριτική προσέγγιση και αξιολόγηση εναλλακτικών περιβαλλόντων μάθησης και διδακτική αξιοποίησή τους: κινηματογράφος, λογοτεχνία, Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

4. Λογοτεχνία και ιστορία. Σχέσεις και αλληλεπιδράσεις. Λογοτεχνία και μνήμη. Διδακτικές προσεγγίσεις αξιοποίησης της λογοτεχνίας στο ιστορικό μάθημα.

4. Κινηματογράφος και ιστορία. Αφηγήσεις και δημόσιες χρήσεις του παρελθόντος. Ο κινηματογράφος ως εργαλείο κατανόησης του παρελθόντος.

5. Παρελθόν και Νέες Τεχνολογίες: διαδίκτυο, εκπαιδευτικό λογισμικό, Εικονικός κόσμος, εικονική πραγματικότητα, ευφυή περιβάλλοντα μάθησης, εκπαιδευτική ρομποτική, τεχνολογικές εγκαταστάσεις μουσείων. Θεωρίες ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό του μαθήματος της Ιστορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις του διδάσκοντα. Μελέτη και παρουσίαση βιβλιογραφίας ατομικά.</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Power point, διαδίκτυο και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο</p>																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="671 1048 1013 1155">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1013 1048 1358 1155">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="671 1155 1013 1227">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1013 1155 1358 1227">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1227 1013 1299">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1013 1227 1358 1299">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1299 1013 1370">3 Ατομικές εργασίες</td> <td data-bbox="1013 1299 1358 1370">124</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1370 1013 1442"></td> <td data-bbox="1013 1370 1358 1442"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1442 1013 1514"></td> <td data-bbox="1013 1442 1358 1514"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1514 1013 1585"></td> <td data-bbox="1013 1514 1358 1585"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1585 1013 1657"></td> <td data-bbox="1013 1585 1358 1657"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1657 1013 1729"></td> <td data-bbox="1013 1657 1358 1729"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 1729 1013 1800"></td> <td data-bbox="1013 1729 1358 1800"></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Μελέτη βιβλιογραφίας	100	3 Ατομικές εργασίες	124													
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	26																					
Μελέτη βιβλιογραφίας	100																					
3 Ατομικές εργασίες	124																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται με κριτήρια α) την ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, β) τις τρεις τελικές ατομικές εργασίες που θα αξιολογηθούν από τους αντίστοιχους διδάσκοντες.</p>																					

<p>Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελάκος, Κ. – Γ. Κόκκινος επιμ. (2004) *Η διαθεματικότητα στο σύγχρονο σχολείο και η διδασκαλία της ιστορίας με τη χρήση των πηγών*. Μεταίχμιο: Αθήνα.
- Αποστολίδου, Β. (2003, *Λογοτεχνία και ιστορία στη μεταπολεμική αριστερά. Η παρέμβαση του Δημήτρη Χατζή 1947-1981*, Πόλις, Αθήνα.
- Αποστολίδου, Β. (2010), *Τραύμα και μνήμη. Η πεζογραφία των πολιτικών προσφύγων*. Πόλις, Αθήνα.
- Κόκκινος, Γ. (2012), *Η σκουριά και το πυρ. Προσεγγίζοντας τη σχέση ιστορίας, τραύματος και μνήμης*, Εκδόσεις Gutenberg: Αθήνα.
- Κιμουρτζής, Π. (2013) επιμ. *Cine science. Ο κινηματογράφος στο φακό της επιστήμης*. Gutenberg – Γ. Δαρδανός, Αθήνα.
- Φερρό, Μ. (2001) *Κινηματογράφος και ιστορία*. Μεταίχμιο, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ: Η Ελλάδα στη δεκαετία του '40 (1941-1949)

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ελλάδα στη δεκαετία του '40 (1941-1949)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	26	10	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με μια από τις κρισιμότερες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα για την ελληνική, ευρωπαϊκή αλλά και παγκόσμια ιστορία. Αναμφίβολα, ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε σημείο καμπής και ουσιαστικά διαμόρφωσε το πλαίσιο του μεταπολεμικού κόσμου, συγκροτώντας δύο αντίρροπους ηγεμονικούς πόλους που εγκαινίασαν και σταδιακά νοηματοδότησαν τη μακρά περίοδο του Ψυχρού Πολέμου. Στην Ελλάδα των μεσοπολεμικών κινήσεων και των συνταγματικών εκτροπών, η ιταλική στροφή προς τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο προκάλεσε την εμπλοκή της χώρας στην παγκόσμια σύρραξη και ταυτόχρονα σηματοδότησε την πρώτη νίκη των αμυνόμενων δημοκρατιών έναντι του Άξονα. Το Αλβανικό Έπος ακολούθησε η γερμανική εισβολή και κατάκτηση: Για τα επόμενα τρεισήμισι χρόνια η διαμελισμένη Ελλάδα θα αποτελέσει το πεδίο άσκησης διαφορετικών πολιτικών εκ μέρους των δυνάμεων Κατοχής που διέρρηξαν τον κοινωνικό ιστό, κατέστρεψαν την οικονομία, έθεσαν σε κίνδυνο την εδαφική ακεραιότητα και την επιβίωση του κράτους, απείλησαν την επιβίωση του πληθυσμού και στο τέλος προμόδεσαν τον υποβόσκοντα διχασμό. Η κληρονομιά αυτή δεν επέτρεψε στις πολιτικές δυνάμεις στον Μεταπόλεμο να συμφωνήσουν σε μια επάνοδο στην ομαλότητα γιατί εκτός άλλων μέσα από τη ριζοσπαστικοποίηση της κοινωνίας και τα επιτεύγματα της αντίστασης ξεπήδησαν νέα οράματα και προσδοκίες που αμφισβήτησαν την πρόθεση του αστικού κόσμου να επαναφέρει την προπολεμική κοινωνικοπολιτική κανονικότητα. Η ένταση και τα έως τότε συσσωρευμένα πάθη εκτονώθηκαν παροδικά κατά τη διάρκεια των Δεκεμβριανών για να ανοίξουν στη συνέχεια έναν νέο κύκλο αίματος και βίας μεταξύ νικητών και ηττημένων. Η περίοδος της Λευκής Τρομοκρατίας (με την επιστροφή του κράτους στην επαρχία), οι εκλογές του Μαρτίου 1946 και του Δημοψηφίσματος του Σεπτεμβρίου για τη βασιλική επάνοδο αποτέλεσαν σταθμούς της επερχόμενης ένοπλης σύγκρουσης: Ο Εμφύλιος Πόλεμος στην Ελλάδα (1946-49) θεωρήθηκε από πολλούς ως η πρώτη πράξη της αναμέτρησης σε περιφερειακό επίπεδο μεταξύ των υπερδυνάμεων στις απαρχές του Ψυχρού Πολέμου. Σε κάθε περίπτωση, η μετεμφυλιακή Ελλάδα κατέστη μια εξίσου διχασμένη και τραυματισμένη χώρα σε κάθε επιμέρους τομέα, μετατρέποντας έως σήμερα τη διαχείριση του τραυματικού αυτού παρελθόντος σε δυσβάστακτο εθνικό φορτίο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ατομικές ή Ομαδικές Εργασίες

--

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά: Μεταξική δικτατορία-ελληνο-ιταλικός και ελληνο-γερμανικός πόλεμος (Αύγουστος 1936-Μάιος 1941).
2. Κατοχή και ζώνες κατοχής (γερμανική, ιταλική βουλγαρική): Η καθημερινότητα της Κατοχής, κατοχικές δομές διοίκησης, στοχεύσεις και συμπεριφορές.
3. Από την παθητικότητα στην κινητοποίηση, από τις σποραδικές πράξεις στο οργανωμένο αντάρτικο: Αντίσταση (ένοπλη-αστική, επαρχία-πόλη).
4. Η «έννομη τάξη» των κατακτητών: πρακτικές αντιμετώπισης της αντίστασης, στάση έναντι των αμάχων (αντίποινα και αντιανταρτική πολιτική).
- 5: Φασισμός-αντιφασισμός, κομμουνισμός-αντικομμουνισμός, μια κοινωνία σε πόλεμο: Αντίσταση και Συνεργασία ως χαρακτηριστικά ενός εν εξελίξει κατοχικού εμφυλίου πολέμου.
6. Η καταστροφή των εβραϊκών κοινοτήτων: Η ελληνική διάσταση του Ολοκαυτώματος.
7. Οι πολιτικές εξελίξεις εντός και εκτός Ελλάδας: Κατοχικές κυβερνήσεις vs Εξόριστες κυβερνήσεις
8. Η Απελευθέρωση σε μια Διχασμένη Χώρα: Πολιτικές και στρατιωτικές εξελίξεις
9. Τα Δεκεμβριανά (στο κέντρο και στην ύπαιθρο): Προς τη Βάρκιζα και την (εκατέρωθεν) απόρριψή της.
10. Η περίοδος της Λευκής Τρομοκρατίας (1945-46). Εκλογές, Δημοψήφισμα και η διολίσθηση προς τη σύγκρουση.
11. Εμφύλιος Πόλεμος (1946-1949): Τα (ιδεολογικά-πολιτικά και στρατιωτικά) γεγονότα, οι διεθνείς διαστάσεις τους, οι σχολές ιστοριογραφίας και οι κοινότητες της μνήμης σήμερα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,</i>	Αξιολόγηση ομαδικών ή ατομικών εργασιών (100% του τελικού βαθμού)	

Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία (ενδεικτική):

- Αντωνίου Γιώργος-Δορδανάς Στράτος-Ζάικος Νίκος-Μαραντζίδης Νίκος (επιμ.). *Το Ολοκαύτωμα στα Βαλκάνια*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2011.
- Βόγλης Πολυμέρης, *Η αδύνατη επανάσταση. Η κοινωνική δυναμική του Εμφυλίου Πολέμου*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2014.
- Βόγλης Πολυμέρης, *Η ελληνική κοινωνία στην Κατοχή, 1941-1944*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2010.
- Διβάνη Λένα, *Η πολιτική των εξορίστων ελληνικών κυβερνήσεων 1941-1944*, Σάκκουλας, Αθήνα 1991.
- Δορδανάς Στράτος Ν., *Έλληνες εναντίον Ελλήνων. Ο κόσμος των Ταγμάτων Ασφαλείας στην κατοχική Θεσσαλονίκη, 1941-1944*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2006.
- Δορδανάς Στράτος Ν., *Το αίμα των αθώων. Αντίποινα των γερμανικών αρχών Κατοχής στη Μακεδονία, 1941-1944*, Εστία, Αθήνα 2007.
- Δορδανάς Στράτος Ν., *Η γερμανική στολή στη ναφθαλίνη. Επιβιώσεις του δοσιλογισμού στη Μακεδονία, 1945-1974*, Εστία, Αθήνα 2011.
- Ιατρίδης Γιάννης Ο. (επιμ.), *Η Ελλάδα στη δεκαετία 1940-1950. Ένα έθνος σε κρίση*, Θεμέλιο, Αθήνα 1984.
- Καλλιανιώτης Αθανάσιος, «Οι Πρόσφυγες στη Δυτική Μακεδονία, 1941-1946», ανέκδοτη διδακτορική διατριβή, Τομέας Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας και Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2007.
- Καλογρηάς Βάιος, *Το αντίπαλο δέος. Οι εθνικιστικές οργανώσεις αντίστασης στη κατεχόμενη Μακεδονία, 1941-1944*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2012.
- Καλύβας Στάθης, Ν., «Κόκκινη τρομοκρατία: Η βία της Αριστεράς στην Κατοχή», Mark Mazower (επιμ.), *Μετά τον Πόλεμο. Η ανασυγκρότηση της οικογένειας, του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960*, μετάφρ. Ειρήνη Θεοφυλακτοπούλου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2003, σσ. 161-204.

- Καλύβας Στάθης, Ν., «Μορφές, διαστάσεις και πρακτικές της βίας στον Εμφύλιο (1943-1949): Μια πρώτη προσέγγιση», Ηλίας Νικολακόπουλος-Άλκης Ρήγος-Γρηγόρης Ψαλίδας (επιμ.), *Ο Εμφύλιος Πόλεμος. Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο*, Φεβρουάριος 1945-Αύγουστος 1949, Θεμέλιο, Αθήνα 2002, σσ. 188-207.
- Κλόουζ Ντέιβιντ (επιμ.), *Ο ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος, 1943-1950. Μελέτες για την πόλωση*, Φιλίστωρ, Αθήνα 1997.
- Κολιόπουλος Ιωάννης Σ., *Λεηλασία φρονημάτων. Το μακεδονικό ζήτημα στην κατεχόμενη δυτική Μακεδονία, 1941-1944*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη χ.χ.έ. Του ιδίου, *Λεηλασία φρονημάτων. Το μακεδονικό ζήτημα στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου στη δυτική Μακεδονία, 1945-1949*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1995.
- Κόντης Βασίλης-Σφέτας Σπυρίδων (επιμ.), *Εμφύλιος Πόλεμος. Έγγραφα από τα γιουγκοσλαβικά και βουλγαρικά αρχεία, γ' έκδ.*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2006.
- Κοτζαγεώργη Ξανθίπη (επιμ.), *Η βουλγαρική κατοχή στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη, 1941-1944*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2007.
- Κουτσούκης Κλεομένης-Σακκάς Ιωάννης (επιμ.), *Πτυχές του Εμφυλίου Πολέμου (1946-1949)*, Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου (Καρπενήσι, 23-26.9.1999), Φιλίστωρ, Αθήνα 2000.
- Κωστόπουλος Τάσος, *Η αυτολογοκριμένη μνήμη. Τα Τάγματα Ασφαλείας και η μεταπολεμική εθνικοφροσύνη*, Φιλίστωρ, Αθήνα 2005.
- Λυμπεράτος Μιχάλης Π., *Στα πρόθυρα του Εμφυλίου Πολέμου. Κοινωνική πόλωση, Αριστερά και αστικός κόσμος στη μεταπολεμική Ελλάδα. Από τα Δεκεμβριανά στις εκλογές του 1946*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2006.
- Μαραντζίδης Νίκος, *Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδας (1946-1949)*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2010.
- Μαραντζίδης Νίκος (επιμ.), *Οι άλλοι Καπετάνιοι. Αντικομμουνιστές ένοπλοι στα χρόνια της Κατοχής και του Εμφυλίου*, Εστία, Αθήνα 2006.
- Μαργαρίτης Γιώργος, *Ιστορία του ελληνικού εμφυλίου πολέμου 1946-1949*, 2 τόμοι, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2000.
- Mazower Mark, *Στην Ελλάδα του Χίτλερ. Η εμπειρία της Κατοχής*, μετάφρ. Κώστας Κουρεμένος, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1994.
- Μιχαηλίδης Ιάκωβος-Νικολακόπουλος Ηλίας-Φλάισερ Χάγκεν (επιμ.), «*Εχθρός*» *εντός των τειχών. Όψεις του δοσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής*, Πρακτικά Συνεδρίου (Σαμοθράκη 2004), Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Μουρέλος Ιωάννης-Μιχαηλίδης Ιάκωβος Δ., *Ο ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος. Μια αποτίμηση. Πολιτικές, ιδεολογικές, ιστοριογραφικές προεκτάσεις*, ΙΜΧΑ/Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007.
- [Μπούσχοτεν Ρίκη Βαν-Βερβενιώτη Τασούλα-Βουτυρά Ευτυχία-Δαλκαβούκης](#)

Βασίλης-Μπάδα Κωνσταντίνα, *Μνήμες και λήθη του ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2008.

- Παπαναστασίου Νίκος-Φλάισερ Χάγκεν, «Το ‘οργανωμένο χάος’. Η γερμανική κατοχική διοίκηση στην Ελλάδα», Χρήστος Χατζηιωσήφ-Προκόπης Παπαστράτης (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Κατοχή-Αντίσταση, 1940-1945*, τόμ. Γ΄, μέρος 1^ο, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007, σσ. 101-149.
- Πασχαλούδη Ελένη, *Ένας πόλεμος χωρίς τέλος. Η δεκαετία του '40 στον πολιτικό λόγο, 1950-1967*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2010.
- Richter Heinz A. *Η ιταλο-γερμανική επίθεση εναντίον της Ελλάδος*, μετάφρ. Κώστας Σαρρόπουλος, Γκοβόστης, Αθήνα 1998.
- Ριζάς Σωτήρης, *Απ' την απελευθέρωση στον Εμφύλιο*, Καστανιώτης, Αθήνα 2011.
- Rodogno Davide, «Η ιταλική κατοχή», Χρήστος Χατζηιωσήφ-Προκόπης Παπαστράτης (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Κατοχή-Αντίσταση, 1940-1945*, τόμ. Γ΄, μέρος 1^ο, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007, σσ. 69-99.
- Σκαλιδάκης Γιάννης, *Η ελεύθερη Ελλάδα. Η εξουσία του ΕΑΜ στα χρόνια της Κατοχής (1943-1944)*, Ασίνη, Αθήνα 2014.
- Τζούκας Βαγγέλης, *Οι οπλαρχηγοί του ΕΛΕΣ στην Ήπειρο, 1942-1944. Τοπικότητα και πολιτική ένταξη*, Εστία, Αθήνα 2013.
- Τζούκας Βαγγέλης (επιμ.), *Ημερολόγιο στρατηγού Ναπολέοντα Ζέρβα, 1942-1945*, Ωκεανίδα, Αθήνα 2013.
- Φλάισερ Χάγκεν, *Στέμμα και Σβάστικα. Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944*, 2 τόμοι, Αθήνα χ.χ.ε., 1995.
- Φλάισερ Χάγκεν-Σβορώνος Ν. (επιμ.), *Ελλάδα 1936-1944. Δικτατορία-Κατοχή-Αντίσταση*, Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Σύγχρονης Ιστορίας, Μορφωτικό Ινστιτούτο ΑΤΕ, Αθήνα 1990.
- Φλάισερ Χάγκεν (επιμ.), *Η Ελλάδα '36-'49. Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο. Τομές και συνέχειες*, δ΄ έκδ., Καστανιώτης, Αθήνα 2003.
- Chandler Geoffrey, *Διχασμένη χώρα. Μια αγγλο-ελληνική τραγωδία*, Ιωάννης Σ. Κολιόπουλος (επιμ.), μετάφρ. Φώτης Κοκαβέσης, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 2000.
- Χαραλαμπίδης Μενέλαος, *Η εμπειρία της Κατοχής και της Αντίστασης στην Αθήνα*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2012.
- Χαραλαμπίδης Μενέλαος, *Δεκεμβριανά 1944*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2014.
- Χατζηαναστασίου Τάσος, *Αντάρτες και Καπετάνιοι. Η Εθνική Αντίσταση κατά της*

βουλγαρικής Κατοχής της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης, 1942-1944, Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 2003.

ΤΙΤΛΟΣ: Ζητήματα διδακτικής της τοπικής ιστορίας. Πρακτικές εφαρμογές στο εργαστήριο τοπικής ιστορίας του ΠΔΜ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα διδακτικής της τοπικής ιστορίας. Πρακτικές εφαρμογές στο εργαστήριο τοπικής ιστορίας του ΠΔΜ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διάφορες μορφές διδασκαλίας		26	8
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής και πρακτικής άσκησης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στη διδακτική της τοπικής ιστορίας μέσα από τη βιβλιογραφική έρευνα.

- Να είναι σε θέση να εντάξουν την διδακτική της τοπικής ιστορίας στο αναλυτικό πρόγραμμα με τη μέθοδο project.
- Να κατασκευάζουν σχέδια διδασκαλίας που να ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις του project.
- Να μπορούν να αξιοποιούν το υλικό του εργαστηρίου τοπικής ιστορίας του ΠΔΜ κατά τον σχεδιασμό
- Να εφαρμόζουν τη διδασκαλία τους σε συνθήκες πραγματικής τάξης.
- Να προβαίνουν στην αξιολόγηση και την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει χαρακτήρα ακαδημαϊκό αλλά και πρακτικής άσκησης. Αρχικά στοχεύει στη βιβλιογραφική παρακολούθηση των σύγχρονων τάσεων στο επιστημονικό πεδίο της διδακτικής της τοπικής ιστορίας. Στη συνέχεια οδηγεί τους φοιτητές στον σχεδιασμό ενός curriculum τοπικής ιστορίας με τη βοήθεια του πρωτογενούς υλικού που φυλάσσεται στο εργαστήριο τοπικής ιστορίας και τους καλεί να το εντάξουν στο πρόγραμμα του σχολείου, επιλέγοντας τη μέθοδο project. Ο σχεδιασμός της μεθόδου και η εφαρμογή της σε συνθήκες πραγματικής τάξης ακολουθεί με τελικό σκοπό την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων του μαθήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη και εξ αποστάσεως</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>26</p>
	<p>Ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης ανά φοιτητή-τρια</p>	<p>50</p>
	<p>Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης</p>	<p>50</p>

<p>οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	40
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Τελική προφορική εξέταση	4
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Προφορική τελική εξέταση (40%) στις θεματικές ενότητες που θα αναπτυχθούν στη διάρκεια του μαθήματος και προσδιορίζονται σε τρία επίπεδα δυσκολίας (γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων) όπως περιγράφονται στην ενότητα «μαθησιακά αποτελέσματα».</p> <p>II. Αξιολόγηση Ομαδικής Εργασίας (40%). Αναφέρεται στο περιεχόμενό τους, την οργάνωση και τη διαδικασία της παρουσιάσής τους και στο γραπτό κείμενο, έκτασης έως 6000 λέξεις, που καλείται να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές της επιστημονικής τεχνογραφίας και θα παραδοθεί 20 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των προφορικών εξετάσεων.</p> <p>III. Αξιολόγηση των επιδόσεων στις ασκήσεις πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης (20%).</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Λεοντσίνης. *Τοπική ιστορία και διδακτική της ιστορίας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.*

http://www.viokliron.gr/documents/Trokiki_istoria_kai_didaktiki_tis_istorias.pdf

Τοπική Ιστορία Γ Γυμνασίου «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη» «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων».

Εις

digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/Κοινωνικές%20επιστήμες%20και%20Ιστορία/Τοπική%20Ιστορία,%20Βιωματική%20Δράση%20—%20Γυμνάσιο.pdf.

Παππάς Θ.-Ασωνίτης Σπ. (2006). *Τοπική Ιστορία Γ Γυμνασίου. Βιβλίο εκπαιδευτικού.* Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. ΟΕΔΒ, Αθήνα.

Παππάς Θ. (επιμ.), *Κέρκυρα. Εγχειρίδιο Τοπικής Ιστορίας*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο – Δήμος Κερκυραίων, Αθήνα 2000

Φραγκούλης Ι. – Φραντζή Φ (2010). *Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις της τοπικής ιστορίας στο πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων.* Πάτρα: Πικραμένος

Σακκά. Β. *Η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας στο Γυμνάσιο: οι παιδαγωγικές διαστάσεις και η προφορική ιστορία.* <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps>

Χαρίτος Χ. (1999).. *Η τοπική ιστορία στο σχολείο*, Βόλος .

Χαρίτος Χ. (2009). *Όψεις Τοπικής Ιστορίας*. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις

Χαρίτος Χ, «Από την τοπική ιστορία στην αυτογνωσία», *Εκπαιδευτικά* 12(1988), σ. 92-98

Ντούλας Χ. «Σχολικά βιβλία ιστορίας και τοπική ιστορία: η περίπτωση της Θεσσαλίας», *Σεμινάριο*, 9 (1988), σ. 88-107.

Page S.J., «Research methods and techniques-researching local history: methodological issues and computer-assisted analysis», *Local History*, 23, (1993), σ. 20-30.

Παπαδημητρίου Β (1998). *Περιβαλλοντική εκπαίδευση και σχολείο. Μία διαχρονική θεώρηση*, έκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 1998.

Parker J.C., «Local History and Genealogy in the Classroom. Without Cooperation between Teachers and Librarians, Research Assignments Risk Failure», *The History Teacher*, 23 (1989-90), σ. 375-381.

Rogers Alan, *Approaches to Local History*, 1977 (1972). London and New York : Longman.

Ruggiero Romano.(1988) *Πού οδεύει η ιστορία; Αναζητήσεις της σύγχρονης ιστοριογραφίας*, μτφρ. Χρ. Κουλούρη, Αλ. Κράους, Π. Μιχαηλάρης, Μ. Τραπεζανλίδου, Ευθ. Φαλίδου, Ε.Μ.Ν.Ε. - *Μνήμων*, Αθήνα 1988

Samaran Charles, *Encyclopédie de la pléiade, Ιστορία και μέθοδοί της*, μτφρ. Ελ. Στεφανάκη, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα τ. Α': 1979, τ. Β1 και Β2: 1981, τ. Γ': 1987, τ. Δ': 1980.

Σπυρόπουλος Ηλίας, «Η περιβαλλοντική εκπαίδευση στην Ελλάδα. Ένας πρώτος απολογισμός», *Νεοελληνική Παιδεία*, 7(1986), σ. 72-84.

Σπυρόπουλος Η. «Η διδασκαλία αρχαιοελληνικών κειμένων από τοπικά ανθολόγια», *Νεοελληνική Παιδεία*, 25-26 (1992), σ. 22-31.

Troux Albert, *La Géographie et l'histoire locale*, Baillièrre et fils, Paris 1972.

Φλογαίτη Ευγενία, *Περιβαλλοντική εκπαίδευση*, Αθήνα 1993

Χριστιάς Ιωάννης, *Μελέτη περιβάλλοντος. Θέματα διδασκαλίας*, εκδ. Φελέκη, Αθήνα 1985. Χριστιάς Ιωάννης, *Από την πατριδογνωσία στη μελέτη περιβάλλοντος*, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 1998.

Χρυσάφιδης Κ., *Βιωματική-Επικοινωνιακή Διδασκαλία: η εισαγωγή της μεθόδου project στο σχολείο*, Gutenberg, Αθήνα 2000.

- Ανδρέου Ανδρέας & Ηλιάδου-Τάχου Σοφία (επιμ). (2007) *Ένα σεντούκι γεμάτο μυστικά*. Κοζάνη: Ινστιτούτο Βιβλίου και Ανάγνωσης Κοζάνης.
- Ανδρέου Ανδρέας (επιμ). (2008). *Η διδακτική της ιστορίας στην Ελλάδα και η έρευνα στα σχολικά εγχειρίδια*, Μεταίχμιο
- Δημήτρης Κ. Μαυροσκούφης (2003), «Το μάθημα της Τοπικής Ιστορίας στο Γυμνάσιο: προβλήματα και προοπτικές» *Χρονικά του Π Σ Π Θ* 13 17 33
- Χουρδάκης Αντώνης (2009). *Τοπική εκπαιδευτική ιστορία. Δάσκαλοι και δασκάλες μιλούν για την ιστορία των σχολείων τους*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Βαϊνά Μ. (1997), *Θεωρητικό πλαίσιο διδακτικής της τοπικής ιστορίας για τον εικοστό πρώτο αιώνα*, Gutenberg, Αθήνα.
- Κόκκινος Γ. «Διδακτική της Ιστορίας: Εργαλείο του παραδοσιακού λόγου ή πεδίο ανάδυσης ενός νέου κριτικού πνεύματος», *Λόγος και Πράξη*, 42, σ. 108-114.
- Φωτιάδης Κ., Ηλιάδου-Τάχου Σ, Βλασίδης Βλ.(επιμ) (2015). *Η Δυτική Μακεδονία. Από την ενσωμάτωση στο ελληνικό κράτος έως σήμερα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
- Ηλιάδου-Τάχου Σ. (2001). «Από το εργαστήριο της τοπικής ιστορίας στη διδακτική της τοπικής ιστορίας». *Τα εκπαιδευτικά*, 61-62/120-133.
- Ηλιάδου-Τάχου Σ. (2005). «Ο απαγχονισμός των Ελλήνων πατριωτών στην Κλαδοράχη (9.8.43) ως αφορμή για ένα μάθημα τοπικής ιστορίας». *Μακεδόν* 14. Φλώρινα : Παιδαγωγική Σχολή, σ. 55-62.
- Ηλιάδου-Τάχου Σ. (2006). «Το σύνδρομο του Κρόνου στη θεώρηση Γενικής και Τοπικής Ιστορίας. Θεωρητικά ζητήματα και μελέτη περίπτωσης». *Σύγχρονη Εκπαίδευση* 146. Αθήνα : Γιαννοπούλου, σ. 91-102.
- Ηλιάδου-Τάχου Σ (2014). «Η συμβολή του Χ. Χαρίτου στην τοπική ιστορία του Βόλου και στην πρόκριση και μελέτη του μαθήματος στην τριτοβάθμια εκπαίδευση». *Θέματα Ιστορίας της εκπαίδευσης*. σ. 11-12, σ. 245-252.
- Beeck K.-H. (1973). *Landesgeschichte im Unterricht*. Ratingen 1973.
- Emer Wolfrang (2011). *Die Region als didaktischer Ansatz im Geschichtsunterricht*. 11 Emer 12.01.2011 17:05 Uhr Seite 209
- Iggers, G. (1999). “From Macrc- to Micro-history. The History to Everyday life”: *Historiography of the 20th Century*. Hanover,. N.H.I Wesleyan University Press.
- Erich Kosthorst (Hg.)/K.-E. Jeismann (1977): *Geschichtswissenschaft. Didaktik - Forschung - Theorie*, Göttingen.
- C. Behrmann/K.-E. Jeismann/Hans Süßmuth: *Geschichte und Politik. Didaktische Grundlegung eines kooperativen Unterrichts*, Paderborn

Leuillot, P. (1977). *A manifesto: The defense and illustration of local history*. In R. Forster and O. Ranum (Eds.), *Rural society in France* (pp. 14-26). John Hopkins

Λεοντσίνης Γ., Ρεπούση Μ.(2001): *Η τοπική ιστορία ως πεδίο σπουδής στο πλαίσιο της σχολικής παιδείας*. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Άγγελος Παληκίδης, Βασίλης Α Μπογιατζής. (2015). *Κριτικές προσεγγίσεις του Ναζιστικού φαινομένου στην Ελλάδα*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο

Γ. Κόκκινος (1998). *Από την ιστορία στις ιστορίες*. Προσεγγίσεις στην ιστορία της ιστοριογραφίας, την επιστημολογία και την διδακτική της ιστορίας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Skipp, V., “Local History: a new definition and its implications”, *Historian* , 21, 325-391

ΤΙΤΛΟΣ: Ιστορική Εκπαίδευση και Μουσείο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	Π.Τ.Δ.Ε.		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ' Μεταπτυχιακού
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορική Εκπαίδευση και Μουσείο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	10	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στη Γερμανική και στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://hlhrt.eled.uowm.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να γνωρίζουν τα βασικά ιστορικά στοιχεία της συγκρότησης των μουσείων στον κόσμο.
- να γνωρίζουν τις διαδικασίες δημιουργίας των μουσειακών συλλογών.
- να κατανοήσουν τη δημιουργία και την εξέλιξη των διαφορετικών τύπων μουσείων με ιστορικό περιεχόμενο.
- να αναγνωρίζουν την επιστημολογική σχέση της ιστορίας με το μουσείο από τον 19^ο έως τον 21^ο αιώνα.
- να διασυνδέουν τις παιδαγωγικές θεωρίες και τις θεωρίες μάθησης με την εκπαίδευση στο μουσείο.
- να αξιοποιούν τις εκπαιδευτικές δράσεις των μουσείων στην ιστορική εκπαίδευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί και ικανές:

- να εκτιμούν τις δυνατότητες του μουσείου ως εναλλακτικού περιβάλλοντος ιστορικής εκπαίδευσης.
- να μελετούν μουσειακά αντικείμενα και να αντλούν θεματικές μέσα από αυτά.
- να ερμηνεύουν τις μουσειακές συλλογές με κριτήριο τα σύγχρονα ζητούμενα της μουσειολογίας και της ιστορίας
- να σχεδιάζουν και να αξιολογούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και προγράμματα με ιστορικό περιεχόμενο στο μουσειακό περιβάλλον.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1.Ο θεσμός του μουσείου διαχρονικά και η εξέλιξή του.
- 2.Ζητήματα μουσειολογίας και διαμόρφωσης των συλλογών.

3. Τα μουσεία με ιστορικό περιεχόμενο και η εξέλιξή τους.
4. Η σχέση ιστορίας και μουσείου (το παραδοσιακό, μοντέρνο και μεταμοντέρνο μουσείο).
5. Η διδακτική αξιοποίηση του μουσείου.
6. Ζητήματα μουσειοπαιδαγωγικής: ιστορική εξέλιξη της μάθησης στο μουσείο, παιδαγωγικές προσεγγίσεις, θεωρίες μάθησης.
7. Εκπαιδευτική πολιτική των μουσείων και προγράμματα προσέγγισης.
8. Ιστορική εκπαίδευση στο μουσείο: αρχές και τρόποι σχεδιασμού εκπαιδευτικών επισκέψεων.
9. Επισκέψεις σε μουσεία και σχεδιασμοί διδακτικών παρεμβάσεων για μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διαλέξεις του διδάσκοντα. Ομαδικές ασκήσεις, επισκέψεις στα μουσεία</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Power point, διαδίκτυο και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>16</p>
	<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>40</p>
	<p>Ομαδικές ασκήσεις</p>	<p>10</p>
	<p>Επισκέψεις και παρουσιάσεις στα μουσεία</p>	<p>64</p>
	<p>Παρουσιάσεις εργασιών</p>	<p>40</p>
	<p>Ατομικές εργασίες</p>	<p>50</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται με κριτήρια α) την ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, β) τις ομαδικές ασκήσεις στα πλαίσια του μαθήματος, γ) τις ατομικές αυτοτελείς</p>	

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

εργασίες και παρουσιάσεις των εργασιών και δ) την τελική παραδοτέα εργασία

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδρέου, Α. Π. (1996) *Ιστορία, Μουσείο και Σχολείο*. Εκδόσεις Γ. Δεδούση, Θεσ/νίκη
Δάλκος, Γ. (2002), Το μάθημα της Ιστορίας και η διαθεματική προσέγγισή του στο Μουσείο. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 7, 184-199.

Κόκκινος, Γ. – Αλεξάκη, Ε. επιμ. (2002), *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή*. Μεταίχμιο: Αθήνα.

Μαϊστρέλλης, Σ. (1994), «Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των μουσείων στη διδασκαλία της ιστορίας», *Νέα Παιδεία* 72, 70-77.

Μαϊστρέλλης, Σ. (2003), «Αξιοποίηση της μουσειοσκευής στη διδασκαλία της Ιστορίας». *Νέα Παιδεία* 107, 46-53.

Νάκου, Ει. (2000) *Τα παιδιά και η ιστορία. Ιστορική σκέψη, γνώση και ερμηνεία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Νάκου, Ει. (2002), «Το επιστημολογικό υπόβαθρο της σχέσης μουσείου, εκπαίδευσης και ιστορίας», στο Κόκκινος, Γ. και Ε. Αλεξάκη (επιμ.) *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 115-128.

Νάκου, Ει. και Βέμη, Μ. (2010) επιμ. *Μουσεία και εκπαίδευση – γενικός απολογισμός, κριτική αποτίμηση και προοπτικές*. Νήσος, Αθήνα.

Νάκου, Ει. (2010) *Μουσεία, Ιστορίες και Ιστορία*. Νήσος: Αθήνα.

Νικονάνου, Ν. – Κασβίκη, Κ. (2008), *Εκπαιδευτικά ταξίδια στο χρόνο. Εμπειρίες και ερμηνείες του παρελθόντος*. Πατάκης, Αθήνα.

Νικονάνου, Ν. (2010) *Μουσειοπαιδαγωγική. Από τη θεωρία στην πράξη*. Πατάκης: Αθήνα.

Ρεπούση Μ. (επιμ.), Γκουγκαρά Ε. Δαγκλή Ο. Κουτσουρά Ζ & Μπενιάτα Ε. (2006), *Υδάτινες διαδρομές από το χτες στο σήμερα. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το Μουσείο Ύδρευσης και την ιστορία της Θεσσαλονίκης*, Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.

Ρεπούση, Μ. (2007), «Μουσείο και ιστορική εκπαίδευση: Μουσειακές, σχολικές και δημόσιες ιστορίες», Α.Π.Θ. (2007), *3 Μέρη για τα Μουσεία*. Σειρά Μουσεία – 04 (Εκπαιδευτικό Συμπόσιο 7-9 Μαΐου 2004), Εκδόσεις Εντευκτηρίου: Θεσσαλονίκη, 60-65.

Crane, S. επιμ. (2000), *Museums and memory*, Stanford University Press, Stanford, California.

Durbin, G., Morris, S. and Wilkinson, S. (1990) *A teacher's guide to learning from objects*. London: English Heritage

Hooper-Greenhill, E. (1994) *Museum and gallery education*. Leicester, London & New York: Leicester University Press

Hooper-Greenhill, E. ed. (1994) *The educational role of museum*. London & New York: Routledge

Kavanagh, G. (2000), *Dream Spaces – Memory and the Museum*, Leicester University Press, London and New York.

Marcus, A.S., Stoddard, J. S., Woodward, W. W. (2012), *Teaching history with museums: Strategies for K-12 social studies*, Routledge, New York.
 Paris, S.G. (επιμ.) 2002, *Perspectives on Object-Centered Learning in Museums*, Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey and London.

ΤΙΤΛΟΣ: Πληθυσμιακές μετακινήσεις στην ελληνική χερσόνησο (1830-1950)

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πληθυσμιακές μετακινήσεις στην ελληνική χερσόνησο (1830-1950)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διάφορες μορφές διδασκαλίας	26	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uowm.gr/courses		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 (2ος κύκλος σπουδών)

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα πληθυσμιακά ρεύματα από και προς την ελληνική χερσόνησο κατά την εξεταζόμενη περίοδο
- Να διακρίνουν τις διαφορές και τις ομοιότητες ανάμεσα στους όρους μετανάστευση και προσφυγιά
- Να προσδιορίζουν το περιεχόμενο όρων όπως εκτοπισμός, εθνοκάθαρση, γενοκτονία, ανταλλαγή πληθυσμών, εποικισμός
- Να αντιληφθούν την πολυπλοκότητα του μεταναστευτικού και προσφυγικού φαινομένου
- Να τοποθετούν το προσφυγικό και μεταναστευτικό φαινόμενο στις ευρωπαϊκές και βαλκανικές διαστάσεις του
- Να κατανοούν τους παράγοντες που οδήγησαν στην εκδήλωση των πληθυσμιακών μετακινήσεων
- Να προσδιορίζουν τις επιπτώσεις των πληθυσμιακών μετακινήσεων σε κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, διπλωματικό και πολιτισμικό επίπεδο
- Να αντιλαμβάνονται τους μηχανισμούς κατασκευής και αναπαραγωγής της μνήμης των προσφύγων και των μεταναστών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα.

Το προσφυγικό και το μεταναστευτικό ζήτημα στην Ελλάδα αποτελεί μια παράμετρο του ευρύτερου προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος που ταλάνισε τη βαλκανική χερσόνησο τον 19ο και τον 20ο αιώνα και ως τέτοιο πρόκειται να εξετασθεί. Διαδοχικοί πόλεμοι, εθνοκαθάρσεις, αλτρωτισμός και μεγαλοιδεατισμός υπήρξαν ορισμένα από τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά των βαλκανικών κοινωνιών τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και σε συνδυασμό με τα χρόνια και οξυμένα προβλήματα της οικονομικής καθυστέρησης, της αδυναμίας εκσυγχρονισμού των παραγωγικών δομών και εν γένει της αποτυχίας συγκρότησης φιλελεύθερων αστικών θεσμών όπου η ιδιότητα του πολίτη να κυριαρχεί, ερμηνεύουν πειστικά την έκρηξη του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος. Επιπλέον, το προσφυγικό και το μεταναστευτικό ζήτημα πρόκειται να εξετασθούν, όχι μόνο υπό το πρίσμα των αιτιών που το δημιούργησαν και των συνθηκών μέσα στις οποίες εξελίχθηκε, αλλά και στο πλαίσιο των δεδομένων και των συνεπειών που παρήγαγε, τόσο στο εσωτερικό του ελληνικού κράτους όσο και στις σχέσεις της χώρας με τα υπόλοιπα βαλκανικά κράτη. Τέλος, η πρόσληψη και η ανασηματοδότηση της προσφυγικής και της μεταναστευτικής μνήμης από γενιά σε γενιά αποτελούν ένα

άλλο ζητούμενο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη και εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Πλατφόρμα απομακρυσμένης διδασκαλίας Big Blue Button Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	44
	Συγγραφή εργασίας	130
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	200
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	I. Αξιολόγηση της συμμετοχής στο μάθημα (20%) II. Γραπτή εργασία (80%)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jean-Eves Carlier, Who is a Refugee? A comparative case law study, The Hague, Boston 1997
Atle Grahl-Madsen, The status of refugees in international law, Leyden 1966
B.S. Chimni, International Refugee Law. A reader, New Delhi 2000
The refugee problem on international, regional and national level, Thessaloniki 1987
Απόστολος Βακαλόπουλος, Πρόσφυγες και προσφυγικό ζήτημα κατά την επανάσταση του 1821, Θεσσαλονίκη 1939
Γρηγόρης Βέλκος, «Ανέκδοτα έγγραφα από το αρχείο του συνδικισμού των Μακεδόνων στη Νέα Πέλλα Αταλάντης» - Δημοσιεύματα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 1979

Μάνθος Κ. Χριστοφόρος, «Εγκατάσταση Μακεδόνων Αγωνιστών του 1821 στην Νέα Πέλλη Αταλάντης». Αθήνα: Εταιρεία Ιστορικών και Λαογραφικών Ερευνών Αταλάντης (Ε.Ι.Λ.Ε.Α.), 1994

Μαρία Παπαδάκη-Τζαβάρα, «Οικισμοί Κρητών προσφύγων στο ελληνικό βασίλειο. Η περίπτωση της Μινώας (Τολό) 1833-1848», Πεπραγμένα Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, Χανιά 2011, σσ.91-113.

Carnegie Endowment for International Peace, Report of the International Commission to Inquire into the Causes and Conduct of the Balkan Wars, στου George F. Kennan (επιμ.), The other Balkan Wars. A 1913 Carnegie Endowment Inquiry in Retrospect of the Present Conflict, Ουάσιγκτον 1993

Κωνσταντίνου Α. Βακαλόπουλου, Διωγμοί και γενοκτονία του Θρακικού Ελληνισμού. Ο πρώτος ξεριζωμός (1908-1917), Θεσσαλονίκη 2007

Α.Α. Πάλλη, Στατιστική μελέτη περί των φυλετικών μεταναστεύσεων Μακεδονίας και Θράκης κατά την περίοδο 1912-1924, Αθήνα 1925

Yannis G. Mourellos, «The 1914 Persecutions and the First Attempt at an Exchange of Minorities Between Greece and Turkey», Balkan Studies, 26/2 (1985)

Inter-allied Commission in Eastern Macedonia, Rapportes et enquetes de la Commission interalliee sur les violations des droit des gens commises en Macedoine oriental par les armees bulgares, Νανσύ, Παρίσι, Στρασβούργο, 1919

Ahmad Feroz, The Young Turks: The Committee of Union and Progress in Turkish Politics, 1908-1914, Οξφόρδη 1969

Andre Wurf bain, L' echange Greco-Bulgare des Minorites Ethniques, Λοζάνη, Γενεύη, Νιουσατέλ, Βεβύ, Μοντρέ, Βέρνη, Μπάλ 1939

Stephen P.Ladas, The Exchange of Minorities Bulgaria, Greece and Turkey, Renee Hirshon, Crossing the Aegean. An Appraisal of the 1923 Compulsory Population Exchange Between Greece and Turkey, Νέα Υόρκη, Οξφόρδη 2004

Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Μετακινήσεις σλαβόφωνων πληθυσμών (1912-1930). Ο πόλεμος των στατιστικών, Αθήνα 2003

Μιχαήλ Χρ. Αιλιανού, Το έργο της ελληνικής περιθάλψεως, Αθήνα 1921 .

Dimitra Giannouli, «Greeks or «Strangers at Home»: The Experience of Ottoman Greek Refugees during their Exodus to Greece, 1922-1923», Journal of Modern Greek Studies, 13/2 (October 1995)

Μιχ.Ι.Νοταρά, Η αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων, Αθήνα 1923

Γιάννης Ταβακλής, Οδοιπορικό στη Μέση Ανατολή 1941-1945, Αθήνα 2003

Λεωνής Καλβοκορέσης, Χρονικόν Κατοχής της Χίου παρά των Γερμανών 1941-1944, Αθήνα 1958

Violetta Hionidou, Famine and Death in Occupied Greece, 1941-1944, Cambridge University Press 2006

Ευτυχία Βουτυρά, Βασίλης Δαλκαβούκης, Νίκος Μαραντζίδης, Μαρία Μποντίλα (επιμ.), Το όπλο παρά πόδα Οι πολιτικοί πρόσφυγες του εμφυλίου πολέμου στην Ανατολική Ευρώπη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2005

Ιωάννης Κολιόπουλος, Ληλασία Φρονημάτων Β' Το μακεδονικό ζήτημα στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου 1945-1949 στη δυτική Μακεδονία, Εκδ. Βάνιας 1995

Ιάκωβος Δ. Μιχαηλίδης, Τα πρόσωπα του Ιανού : Οι ελληνογιουγκοσλαβικές σχέσεις την περίοδο του ελληνικού εμφυλίου πολέμου (1947-1949), Πατάκης, Αθήνα 2007

Milan Ristic, Ένα μακρύ ταξίδι Τα παιδιά του "παιδομαζώματος" στη Γιουγκοσλαβία 1948 - 1960, Επίκεντρο, 2008